

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katoná
eszménynek“

Zrínyi-fohász

Előfizetési ár: fél évre 5.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943. március 19.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

Tavaszi szelek fujdogálnak

Ezerkilencszáznegyvenharmadszor fujdogálnak a tavaszi szelek, amióta meg született az Istenember, a Béke hirdetője, aki meghalt a keresztfán azért, hogy az emberiség boldoguljon, hogy végre béke uralkodjék a földön, hiszen az angyalok is azt hirdették, békesség a jóakaratu embereknek.

Vajjon mi mindent hordoznak ezek a szelek? Tavasz ébredését, az élet megújulását, az eljövendő kenyeret, sok reménységet, nekünk magyaroknak a biztos győzelembe vetett hitet és csalódást azoknak, akik még mindig a túldoldra tekintenek.

De még egy jót hordanak ezek a márciusi szelek. Tél tábornok uralmának végét. Az elmúlt tél sokszor nemcsak a miénk volt, hanem azoké is, akik azt hitték, na most fog ütni az ő órájuk, a hatalom gyeplője megint kezükbe kerül, az aranyborjú lesz a világhatalom jelvénye, ők pedig tele páncélsekre nyelik mellől diktálni fognak, hány deka kenyeret, vagy hány szem rizst szabad a világroletárnak naponta elfogyasztani a testet-lelket kizsároló munkáért, miközben titkárijaik vagdalják a zsiros jövedelmi részvények szelvényeit.

S a másik oldalon itt állunk mi magyarok. Félto gonddal lestük az időt, minden felhő, minden szellő megrezgett bennünket. Vajjon mit csinálnak drága véreink a messzi orosz rónaságon, ahol a kilométerek százain nincs egy domb, egy hajlás, amely feltartaná a borzasztó orosz szeleket, amelyek az emberben nemcsak a testet, hanem a lelket is megfagyasztották. Rágondoltunk a rettenetes orosz éjszakákra, amikor a honvéd keze megfagyott a fegyveren, de ő híven feljesítette kötelességet, mert belsejét futította az a tudat, hogy hazáját, otthonát, templomát, családját védi és tudta, hogy mi itthon aggódo szívvel kísérik minden lépését.

Mikor Tél tábornok elindult a nagy Szarmata síkságon, hogy jeges hengerével lehengerelje Európát, egyszerre megváltoztak az arckok. Mindjárt láttuk, kinek mi rejlik a szívében. Az igazi, nemzetünk erejében bizó, jó hazafiai nyugodt lélekkel jártak keltek, mert tudták ha van is valami változás a fronton, az csak ideiglenes lehet, mert a magyar hadsereg győzelmébe vetett hitüket nem tudta megingatni semmiféle ostoba, vagy rosszindulatú propaganda hír. Voltak ismét olyanok, akik nem rosszindulatúan, de gyáván, vagy ostobán felültek minden híreket, féltették a létüket, jövőjüket, mert azt hitték, itt a világ vége, a bol-

sevizmus legyőzi Európát. De leggonoszabbak azok, akik a magyar seregek győzelmes előrevonuláskor a legjobban dicsőítették honvédeinket, a tél folyamán pedig sietve elrejtették a Viktoria jelvényt és mélyen kezdtek köszönni azoknak, akikre tavaly rá sem néztek.

Az író, aki a mai korszak történetét fogja megírni, sokat meríthet majd e jelenségekből.

De eljötték a tavaszi szelek s elfújták Tél tábornokot s a győzelmébe vetett összes reményeket. A gőgösekből újra szerény bujkálókk lettek, szerényebb lett az ellenséges propaganda is, a nacionalista hatalmak ütései pedig egyre erősebbek s ha Tél tábornoknak volt is némi eredménye a tél folyamán, az elolvadt a semmibe.

De nekünk is használt Tél tábornok, mert becsapta azokat, akik hittek benne. Túlkorán vetették le az álarcot, most már tudjuk kik ők. A magyar társadalomban a legnehezebb órákban izzott, forrt a biztos, végső győzelembe vetett hit, ennek tudatában leszítette meg minden erejét, áldozta mindenét s most legálább megismerte azokat, akikre az új nemzeti felépítésben nem számíthat. Ma már tudjuk kik sáppadtak el egy tengelygyőzelmű hirre, kik örültek a szovjetelőmenetelnek. Leleplezték önmagukat, akik nekünk tömjéneztek, de mikor azt hitték, hogy nekik fúj a szél, mindjárt frontot változtattak és megmutatták igazi arcukat. Aki látta őket, sohasem fogja elfelejteni.

De láttunk egy másik arcot is. A magyar arcot. Azt az arcot, amely ezer év óta tudja, hogy az eke szarvát csak egyik kezével foghatja, mert a másikból a kardot ki nem eresztheti. A magyar nemzetet ezer éven át sok oldalról támadta vihar vihar után s neki csak egy maradt, harcolni hazájáért, létéért. Nyugat védelmére minket rendelt a sors s ezeréves történelmünk bizonyítja, hogy mindenkor megálltuk helyünket. Csaba vezér s a csillagok mutatják az utat. Besülettel és hűséggel kitarítottunk mindenkor és kitarunk most is szövetségeseink mellett és ki fogjuk küzdeni a végső győzelmet.

Tél tábornok úr pedig vonul vissza. Vonul Moszkvába, vagy Kujbisevbe, ott jelentkezik vörös gazdájánál, Sztalin tábornagnál s beszámol: „Uram elpusztítottam ennyi száz, meg százezer katonát, tönkre tettem ennyi, meg ennyi várost, polgári lakost, nőket, gyermekeket, inségbe kergettem országodat, de a magyar fegyvereket leküzdeni nem bírtam, mert azokat védi az az Isten, akit Te meg-

tagadtál.“

Ezzel Tél tábornok be is fejezte szerepét s mehet nyugdíjba az északi sarkra. A tavaszi szelek pedig erőket hoznak, újabb milliós hadsereget felrészült vérrel s ezek lefognak számolni Európa összes külső és belső ellenségeivel és meghozzák a biztos győzelmet.

Ezt fújják a tavaszi szelek.

Sp.

Március 15-ének ünneplése
Csáktornyan

Aki megnézi a március 15-i ünnepélyről készült fényképeket, meggyőződhet róla, hogy Muraköz mindig magyar volt és az is marad. A két év előtti felszabadulás óta Muraköz népe állandóan megmutatta, hogy szíve csakis a magyar hazáért dobog és megmutatta ezt üttal is.

A városban, kivétel nélkül, minden házon a nemzeti lobogó, az utcákon már a reggeli órákban hullámozik a komoly ünneplő közönség, Kilencc órára a Ferencsek ősi temploma úgy megtelt, hogy igazán „egy gombostűt nem lehetett volna leejteni.“ De ez nem parancsszóra összehozott, hanem igazán lelkesedő, ünneplő közönség volt s „a Boldog Asszony Anyáinkat“ az égből bizonyára örömmel hallgatták.

Az ünnepi mise után a közönség a Horthy Miklós-téren az Országzászló körül gyülekezett, ahol felvonultak a honvédsapatok, vitézek, frontarcosok, a leventefiúság, fiuk és leányok hosszú csapatai, a budapesti 13. sz. állami gépgyár „Ezeremester Cserkészcsapata“, az összes iskolák, az összes hatóságok, az ezer főt meghaladó gyár munkások és tisztviselők zászlók alatt, a tűzoltók zenekara és az egész teret megtöltő ünneplő közönség. Az Országzászlónál a leventefiúk és leányok és cserkészek álltak őrt.

Pont tíz órakor felhangzottak a Himnusz akkordjai, utána pedig vitéz Peredy Nándor járási vitézi hadnagy magyar nyelven és Káossy Győző járási tűzharcos szervező tiszt muraközi nyelven olvastak fel a Főmeltóságú Kormányzó Urunk a leventefiúsághoz intézett következő szövegét:

„Március 15-e közel egy évszázad óta a fiatalságnak, a megindulásnak, a fakadó életnek az ünnepe. Az ma is. Mégis most, amikor az ifjúsághoz szólók, első szavam nem a Tietek, hanem azé a — sajnos — sok ezer magyar életé, amely a hazáért, mint annyiszor ezeréves történelmünkben, újra áldozatot hozott. Március 15-én, amikor a nemzeti megújulás, a nemzeti jövő áll gondolataink élén, szálljon minden szeretetünk, tiszteletünk és elismerésünk azok felé, akik má nem élnek, vagy hadifogságban vannak vagy kórházai ágyon szenvednek itthon, vagy rokkantnak kerültek haza. Ők a mai idők nagy magyar kötelességelteljesítői. De minden szeretetünk és gondoskodásunk azoké is, akik apát, testvért, gyermeket, élettársat vesztek el.

Magyar Leventék!

Az ország egész fiatalsága mellett elsősorban Tihozzátok szólok, mert Reátok nagy feladat vár. A március 15-i ifjak helyébe kell lépnetek. Nektek is ugyanolyan lelkesedéssel kell felsorakoznotok a nemzet nagy ideáljai és céljai mellé. Ma Ti vagytok hazánk reményeségei, a magyar jövő valóra váltói. Legyetek mindig méltók nagy őseitekhez, állítsatok ifjú erőteket épp olyan lelkesedéssel a haza szolgálatába és teljessítetek

Ruháit festesse, tisztítsa

Oprave farbati, tisztít pre

Pálcsicsnál

Csáktornyai Fiók:

Horthy Miklós tér 9.

za Obranu Naroda onim, šteri su ga v najnoževe vreme dobili. V isto vreme bodo i honvedi vitezi dobili taborske medalje.

— **Zrinyi kasino v Csáktornya** je držalo v nedelu po poldan v Zrinyi hotelu malu zabavu, čistoga hasna darovali su Črlenomu Krizu za pomoč naših honvedov.

— **Premenil ime.** Poljanec Ferenc navučitel državne narodne škole, je svoje ime, z dovoljenjem ministra znotrešnjih poslov premenil na Partényi.

— **Dobrovolni Fejervergari v Csáktornya** bodo marčiuša 14-ga, ob 9 vuri, v velkoi sali varških hiž meji svojo velku sesiju i prosiju kaj bi si došli.

— **Megyímurški težački gazda pred sodom.** Perko Jakob, megyímurški težački gazda je ove dneve stal pred sodbenim stolom v Székeskehérváru. Te Perko je lansko leto za gospodinjstvo v Sárpenetele spravil težake, a njihove plače je tak rezdil, kaj je saki samo pol dobil. Za to zneverenje je bil obtožen i ve ga je sodbeni stol v Székeskehérváru odsodil na 5 mesece rešta. Sod je kreposten.

— **Postavljen tolčanik za naš jezik.** Minister pravice je Behounek Károlya, pomočnika kraljevskega notarja postavil za tolčanika našega jezika pre kraljevskim sodu v Csáktornya.

— **Na velkom je kupoval za ljudske peneze ordinanc v Felsőmihályfalva.** Žandari su našli i zarezterali kuplenu robu. Več smo dali na glas, da su žandari v Miksaváru na fletnom prenašli i v rešt spravili grešnika Kovacsics Ferencu, šteri si je prisvojil ljudske peneze v Felsőmihályfalva. Kovacsics polti toga već sedi v reštu državnoga tužitelja v Nagykanizsi, kam su ga odtirali i bil je već preslušan.

Kak se polti v kviziciji prenašlo, Kovacsics je za kratko vreme potrošil te ljudske peneze. V Csáktornya je na velkom kupoval, ali na sreću, najveć kuplene robe su žandari pri njemu doma našli i zarezterali.

Roba, štera su žandari našli, vredna je koli 600 pengó. Nekaj su i penez našli pre Kovacsicsu, se to su z robom skup žandari zarezterali i nutri dali. Imel je te grešni ordinanc i za par mesece plaću nutri i tak bodo ljudi dobili svoje peneze nazaj. I sam Kovacsics je rekli, da bo kvarnim ludem se platil do zadnjega tilera, kajti neće da bi zbog njegovoga greha što kvaren bil.

Skončali su soldačkoga begunca. Štatariumski sod, honvedskoga sodbenoga stola v Kozlováru je marčiuša 3-ga držal soda Hereceg Bela honvedu za to, kaj je s soldačke službe vušel. Odsodili su ga na smrt s kuglom i mam su ga strelili.

— **Novi dar za naše ranjenike.** Notarjinsija Viziszentgyörgy je pak nabrala 50 litri vina i 10 litri najboljšega staroga vina za betežnike. Od toga potlašnjega vina su 5 litri dali jenomu visokomu oficiru, šteri je na fronti teško zbežezal.

— **Našli su remena za mašinu** ov tjeđen v općini Murasklóds. Što ga zgubil naj se glasi pre löszolgabiroviji v službeno vreme.

— **Tate su žandari vlovili.** Novak Peter i Kulcsár Márton polodelci s Stridováru su na početku ovoga meseca vdri v više pivne vinskih gospodarov v Stridováru i koli Alsöldendva i čuda vina i žganice uz spokrali. Žandari su ove dneve vlovili te vinske tate i odtirali su je k sodbenom stolu v Zalaegerszeg, de su je v rešt zaprl. Od-

sodjeni su saki na leto i pol rešta i na tri leta zgubiju purgarska prava.

— **Kulko ljudi su bolševiki čez štiri leta zaklali.** Bolševiki su čez samo štiri leta, i to 1919—1923, zaklali 815.000 polodelcov, 311.000 činovnikov, 260.000 soldatov, 180.000 delavcov i 6595 profesorov. Se to sovjeti sami priznaju. Jako dobro znamo, da niti denešnje sovjetsko gospodarjenje nema više milosti za svoje nepriatele i ran tak je moći. To se vidi i stoga, da sovjeti nesu šteli podpisati niti jednoga mednarodnoga koutrakta, šteri bi za taborske zarobljenike kaj lehkešega zasigural. Kakši su bolševiki, to smo vidli i v španjolskom taboru, tam su tulikajše bolševiki zaklali 20.000 popov, 15.000 opatie, i 10 biskupov. Zvun toga, kak su španjolski biskupi zbrojili, bolševiki su v španjolskoj zaklali prek 300.000 katoličkih vernikov.

Gospodarstvo

Važno za konjske gospodare

Novi red v zvunjskoj konjskoj trgovini

Komišija za vun zvažanje konjov je napravila novoga reda pre konjskoj trgovini i to je minister za polsko gospodarjenje potrdil i dal na glas Poljskoj Gospodarskoj Komori.

Februara 26-ga je bila za to konferencija v Péc-u i ve se ovo daje na glas konjskim gospodarom.

1. od 1943. marčiuša 15-ga moći je pred komišiju za konje kupuvati zvunjskih orsaogov postaviti samo takšega konja, za šteroga se magyarski konjski trgovci z gazdom već naravnal i ima prodavnoga lista.

2. Ove prodavne liste je trgovci dužen mam kak komišija dojde, voditel komišije prek dati. Samo polti toga je moći konje, šteri imaju prodavne liste, pred komišiju postaviti.

3. Komišije zvunjskih orsaogov nabodo više po semaj konje zbirale. Namesto njih i za njih kupuju konje po semaj magyarski konjski trgovci šteri imaju pravo konje zvažati. Zvunjska komišija ima pravo istoga dneva i na istom mestu, polti sema, ali ne na semištu konje pregledati i zbirati.

4. Komora bo, kak i do ve, i nadale kontrolerala posle trgovcov. Osobito opomenemo gospodarje, da oni moraju celu pogojevenu cenu za prodanoga konja v rokke dobiti i nikaj se nesme doh potegnuti. Mešatarije ga ne. Što bi mešatariju zahteval, ili se gazdi grozil i tak sidi na plaćanje mešatarije, nema za to pravo i takšega treba mam prijaviti komori.

5. Stroške za pregledavati oči navek prodavec plaća, ali i to samo onda, ako su konjove oće zdrave. Ako konj zbog kakšeg oće linge ne vala, onda ne treba nikaj platiti za pregledanje oči.

6. I dale stoji ograničenje, da v zvunjsku zemlu smeti prodati samo takšega konja, šteroga je prodavec barem tri meseca imel. Zato mora na pašoš navek točno biti napisano, kak dugo je konj pre gazdi bil. Neje dosti napisati samo leto, treba je napisati meseca i dneva.

7. Pašoš mora navek biti komišeran.

8. Kobile je moći v zvunjske orsaogov prodati samo deset po sto. I takše samo onda, ako spadaju barem v drugi klas. Od toga bolše kobile se moreju prodati samo onda, ako prodavec

s službenom doktorskom svedočbom dokaže, da kobilu s kakšega god zroka, ne vala za plod.

Gospodari su i dale dužni povati oljeno seme

Minister za polsko gospodarjenje i znova opomene gospodarje, da novi red nutri davanje pridela neje oslobodi gospodarje od dužnosti povanja oljenoga semena. Po tom su gospodari dužni i nadale povati oljena semena, kak to stara naredba zapoveda. Oljeno seme se pre nutri davanju zrna rečuna dosti visoko, tak onda gospodari pre tem povanju oljenoga semena nabodo kvarni nego dobični.

Minister za polsko gospodarjenje opomene gazde i na to, da letos, da se moći nadjali ranoga pruteleja, brčas bo se i oljeno semenje - sunčanica, len za olje, ricinus, sojabob - čuda rane sejalo. Ministerium se pobrigal, kaj se sigdi dobi bolšega oljenoga semena, štero dobiju na posodu oni gazdi, šteri potpišeju koutrakta za povanje. Zato se naj gospodari žuriju potpisati koutrakte i prositi semenje. To je potrebno ne samo zbog toga, kaj gazdi čim predi dojdou do semena, nego i zato, kaj semena nabo zvišesega prevće dugo ležalo, kajti je jako potrebno za olje i pogče prešati.

Nekaj novoga za naše gospodare Trstika štera da meda

More biti koli šest let tomu, kaj su to novu, do ve primas nepoznatu bilku v domili. Hasnovita je bole kak kromper. Za kaj se se da ponućati, povemo na kratko: Da meda, dobra krma za mleko povati, meda je dobra za kruh i kolače, s treba moći dobru črnu kavu peći, moći z njega napraviti vino i pivo i žganicu peći. Sejati je moći da se zemla malo stopi, da se i kuruza seja. V majuju rezsaditi, za zemlu neje hakiik samo mokru zemlu ne trpi bole magadi susu kak kuruza. V friško pognojenoj zemli jako vala, fletno zraste i v takšu zemlu moći kesne sejati. Najbole je sejati 2-4 zrne v jenu gnezdu i tak je 3 kile zrna dosti za jenu katastralnu mekotu. Sejati 30-40 centimetri dalko, pokriti 2-3 centimetre debelo, či je k setvi suša, onda globle. Malo brige da, da ima 3-4 liste, onda o-kopati prviti ako treba paziti na korenje, pre drugom kopu je već jaka i onda je treba drača vun skopati. Ogrnuti ne smeti. V jenu gnezdu mora ostati 2-4 betve, ali najslabeše je treba vun poskubiti. Treba braniti proti lićam, radi krađeju to fino zrnje. Vrednost ima od korena do vrha. Seći je treba da se zrnje do kraja dozreli, onda su zrnja hrdjava kak dohan. Najviše kukurama vu sebi v oktobru. S stebila se med prešana i posušena stebila narezati i to je fina hrana za konje, krave, svinje, v zimi vala namesto obroka. Ako suha stebila v melinu semele, dobimo fino melu za kruh i kolače i jako dobre poseje za živad. Moći je stebila speći, onda je fina kava. Na jenoj katastralnoj mekotu zraste 1200 lit. soka za med i klotu 140 - 200 kil prvoflasne krme, ako necemo meda prešati, onda za krmu više vala kak kukurica. To se dosvedočilo, da je to najbolša krma za dojne krave hraniti.

Važna bilka je to, sakomu gazdi se more preporučiti. Što oće dojt do semena naj je glaci v vurednistvu.

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja szavankint 10 fillér. A vastagon nyomott szó kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Egy 1000 kilogramos teljesen jó tizedes mérleg súlyokkal ellátó. Cím a kiadóhivatalban.

Decimalna vaga do 10 metri vleče, čisto dobra z gyvlti za prodatu. Pitati v administraciji.

Komplet hálószoba bútor 1 darab 3-as tükörös szekrényvel sürgősen eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Feladás szerkesztő: Pecsornik Ottó
Feladás kiadó és lapfajlagos: Pecsornik Ottó
Nyomta: Muraközi Katolikus Könyvnyomda — Csáktornya
Nyomtatási hely: Sávoos Antal.

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katoná
eszménynek“

Zrínyi-fohász

Előfizetési ár: fél évre 5.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943. március 19.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

Tavaszi szelek fujdogálnak

Ezerkilencszáznegyvenharmadszor fujdogálnak a tavaszi szelek, amióta meg született az Istenember, a Béke hirdetője, aki meghalt a keresztfán azért, hogy az emberiség boldoguljon, hogy végre béke uralkodjék a földön, hiszen az angyalok is azt hirdették, békesség a jóakaratu embereknek.

Vajjon mi mindent hordoznak ezek a szelek? Tavasz ébredését, az élet megújulását, az eljövendő kenyeret, sok reménységet, nekünk magyaroknak a biztos győzelembe vetett hitet és csalódást azoknak, akik még mindig a túldoldra tekintenek.

De még egy jót hordanak ezek a márciusi szelek. Tél tábornok uralmának végét. Az elmúlt tél sokszor nemcsak a miénk volt, hanem azoké is, akik azt hitték, na most fog ütni az ő órájuk, a hatalom gyeplője megint kezükbe kerül, az aranyborjú lesz a világhatalom jelvénye, ők pedig tele páncélzsekrényeik mellől diktálni fognak, hány deka kenyeret, vagy hány szem rizst szabad a világroletárnak naponta elfogyasztani a testet-lelket kizsároló munkáért, miközben titkárijaik vagdalják a zsiros jövedelmi részvények szelvényeit.

S a másik oldalon itt állunk mi magyarok. Féltő gonddal lestük az időt, minden felhő, minden szellő megrezgett bennünket. Vajjon mit csinálnak drága véreink a messzi orosz rónaságon, ahol a kilométerek százaian nincs egy domb, egy hajlás, amely feltartaná a borzasztó orosz szeleket, amelyek az emberben nemesak a testet, hanem a lelket is megfagyasztották. Rágondoltunk a rettenetes orosz éjszakákra, amikor a honvéd keze megfagyott a fegyveren, de ő híven teljesítette kötelességét, mert belsőjét felütötte az a tudat, hogy hazáját, otthonát, templomát, családját védi és tudta, hogy mi itthon aggódó szívvel kísérik minden lépését.

Mikor Tél tábornok elindult a nagy Szarmata síkságon, hogy jeges hengerével lehengerelje Európát, egyszerre megváltoztak az arckok. Mindjárt láttuk, kinek mi rejlik a szívében. Az igazi, nemzetünk erejében bizó, jó hazafiak nyugodt lélekkel jártak keltek, mert tudták ha van is valami változás a fronton, az csak ideiglenes lehet, mert a magyar hadsereg győzelmébe vetett hitüket nem tudta megingatni semmiféle ostoba, vagy rosszindulatú propaganda híre. Voltak ismét olyanok, akik nem rosszindulatúan, de gyáván, vagy ostobán felültek minden híreknél, féltették a létüket, jövőjüket, mert azt hitték, itt a világ vége, a bol-

sevizmus legyőzi Európát. De leggonoszabbak azok, akik a magyar seregek győzelmes elővonuláskor a legjobban dicsőítették honvédeinket, a tél folyamán pedig sietve elrejtették a Viktoria jelvényt és mélyen kezdtek köszönni azoknak, akikre tavaly rá sem néztek.

Az író, aki a mai korszak történetét fogja megírni, sokat meríthet majd e jelenségekből.

De eljöttek a tavaszi szelek s elfújták Tél tábornokot s a győzelmébe vetett összes reményeket. A gőgösekből újra szerény bujkálókká lettek, szerényebb lett az ellenséges propaganda is, a nacionalista hatalmak ütései pedig egyre erősebbek s ha Tél tábornoknak volt is némi eredménye a tél folyamán, az elolvadt a semmibe.

De nekünk is használt Tél tábornok, mert becsapta azokat, akik hitték benne. Túlkorán vetették le az álarcot, most már tudjuk kik ők. A magyar társadalomban a legnehezebb órákban izzott, forrt a biztos, végső győzelembe vetett hit, ennek tudatában leszitette meg minden erejét, áldozta mindenét s most legálább megismerte azokat, akikre az új nemzeti felépítésben nem számíthat. Ma már tudjuk kik sáppadtak el egy tengelygyőzelmű hirre, kik örültek a szovjetelőmenetelnek. Leleplezték önmagukat, akik nekünk tömjéneztek, de mikor azt hitték, hogy nekik fúj a szél, mindjárt frontot változtattak és megmutatták igazi arcukat. Aki látta őket, sohasem fogja elfelejteni.

De láttunk egy másik arcot is. A magyar arcot. Azt az arcot, amely ezer év óta tudja, hogy az eke szarvát csak egyik kezével foghatja, mert a másikból a kardot ki nem eresztheti. A magyar nemzetet ezer éven át sok oldalról támadta vihar vihar után s neki csak egy maradt, harcolni hazájáért, létéért. Nyugat védelmére minket rendelt a sors s ezeréves történelmünk bizonyítja, hogy mindenkor megálltunk helyünkön. Csaba vezér s a csillagok mutatják az utat. Becsülettel és hűséggel kitarítottunk mindenkor és kitarunk most is szövetségeseink mellett és ki fogjuk küzdeni a végső győzelmet.

Tél tábornok úr pedig vonul vissza. Vonul Moszkvába, vagy Kujbisevbe, ott jelentkezik vörös gazdájának, Sztalin tábornagnak s beszámol: „Uram elpusztítottam ennnyi száz, meg százezer katonát, tönkretettem ennnyi, meg ennnyi várost, polgári lakost, nőket, gyermekeket, inségbe kergettem országodat, de a magyar fegyvereket leküzdeni nem bírtam, mert azokat védi az a Isten, akit Te meg-

tagadtál.“

Ezzel Tél tábornok be is fejezte szerepét s mehet nyugdíjba az északi sarkra. A tavaszi szelek pedig erőket hoznak, újabb milliós hadsereget felfrissült vérrrel s ezek lefognak számolni Európa összes külső és belső ellenségeivel és meghozzák a biztos győzelmet.

Ezt fújják a tavaszi szelek.

Sp.

Március 15-ének ünneplése
Csáktornyan

Aki megnézi a március 15-i ünnepélyről készült fényképeket, meggyőződhet róla, hogy Muraköz mindig magyar volt és az is marad. A két év előtti felszabadulás óta Muraköz népe állandóan megmutatta, hogy szíve csakis a magyar hazáért dobog és megmutatta ezt ezuttal is.

A városban, kivétel nélkül, minden házon a nemzeti lobogó, az utcákon már a reggeli órákban hullámlázik a komoly ünnepelő közönség, Kilenec órára a Ferencsek ösi temploma úgy megtelt, hogy igazán „egy gombostűt nem lehetett volna leejteni.“ De ez nem parancsokra összehozott, hanem igazán lelkesedő, ünnepelő közönség volt s „a Boldog Asszony Anyánkat“ az Égben bizonyára örömmel hallgatták.

Az ünnepi mise után a közönség a Horthy Miklós-téren az Országzászló körül gyülekezett, ahol felvonultak a honvédsapátok, vítezék, front-harcosok, a leventefiújság, fiúk és leányok hosszú csapatai, a budapesti 13. sz. állami gépgyár „Ezermester Cserkészcsapata“, az összes iskolák, az összes hatóságok, az ezer főt meghaladó gyárimunkások és tisztviselők zászlók alatt, a tüzoltók zenekara és az egész terület megtöltő ünnepelő közönség. Az Országzászlónál a leventefiúk és leányok és cserkészek álltak őrt.

Pont tíz órakor felhangzottak a Himnusz akkordjai, utána pedig vitéz Peredy Nándor járási vezíri hadnagy magyar nyelven és Káossy Győző járási tűzharcos szervező tiszt muraközi nyelven olvastak fel a Főmeltóságú Kormányzó Urunk a leventefiújsághoz intézett következő szövegét:

„Március 15-e közel egy évszázad óta a fiataliságnak, a megindulásnak, a fakadó életnek az ünnepe. Az ma is. Mégis most, amikor az ifjúsághoz szólók, első szavam nem a Tietek, hanem azé a — sajnos — sok ezer magyar életé, amely a hazáért, mint annyiszor ezeréves történelmünkben, újra áldozatot hozott. Március 15-én, amikor a nemzeti megújulás, a nemzeti jövő áll gondolataink élén, szálljon minden szeretetünk, tiszteletünk és elismerésünk azok felé, akik már nem élnek, vagy hadifogságban vannak, vagy kórházi ágyon szenvednek itthon, vagy rokkantnak kerültek haza. Ők a mai idők nagy magyar kötelességteljesítői. De minden szeretetünk és gondoskodásunk azoké is, akik apát, testvért, gyermeket, élettársat vesztek el.

Magyar Leventék!

Az ország egész fiatalága mellett elsősorban Tihozzátok szólók, mert Reátok nagy feladat vár. A március 15-i ifjak helyébe kell lépnetek. Nektek is ugyanolyan lelkesedéssel kell felsorakoznotok a nemzet nagy ideáljai és céljai mellé. Ma Ti vagytok hazánk reményeinek, a magyar jövő valóra váltói. Legyetek mindig méltók nagy őseitekhez, állítsátok ifjú erőteket épp olyan lelkesedéssel a haza szolgálatába és teljessíteték

éppoly híven kötelesegeiket. Törekedjétek mindig arra, hogy életek példaadás legyen. Ti járjatok elől a vallásérköcsi életben, a becületességben és a hűségben. Szolgálatot mindenképp a nagy magyar célokra, mert kivált ilyen nehéz időkben kell, hogy a nemzet érdekei minden egyéni érdek megelőzzenek.

A nemzeti élet egyik legfontosabb alapja, a fegyelem. Az összetartás, a belső rend fenntartása, a belső front ereje ma az ország számára a lét, vagy nemlét kérdése.

Szálljatok mindig keményen szembe a tarsadalombontó törekvésekkel. Ezek rendszerint válogatás nélkül mindennel szemben a tagadást hirdetik. Pedig még az egészséges reformokat sem szabad, hogy a demagógia sajátítsa ki magának, mert az szem elől téveszti az adott lehetőségeket, tulkiabálja az észszerű jóakaratot és háttérbe szorítja a komoly munkát. Az újítás is csak akkor lehet egészséges, ha az élet józan követelményeire simul.

1848-ban március 15-ének lelkesedését nem lehetett volna váltani. Ma ehhez minden rendelkezésünkre áll. Országunk független és önálló, megvan a törvény előtti teljes egyenlőségünk. Ha ezeket megőrizve egységben, fegyelmelzettel, keményen dolgozva haladunk és megtartjuk erkölcsi tisztaságban országunkat, méltók leszünk öseinkhez és a ma magyar harcának szent áldozatahoz.

Legyetek felkészülve, hogy ha ránk köszönt a napisütés, ősi erővel sarjadjon az ifjú magyar-ság élete.

Bizom a mai fiatal magyar lelkek egészséges életében, amely meghozza a szebb jövőt.”

Ezt követően dr. Vida Ferenc főszolgabíró intézett hosszabb, lelkes beszédet a Nemzetvédelmi Keresztlet legújabbban kitüntetett Polesenszky Jenő m. kir. állami tanítóképző intézeti igazgató és Kovács István lényképzéshez. Kiemelvén a megszállás alatt, a haza szolgálatában elért érdemeiket, kivette tőlük a fogadalmat és átnyújtotta nekik a Nemzetvédelmi Keresztletet. A feldíszítést vezé Perédi Nándor és Kakossy Győző végezték.

Geiger László III. oszt. tanítóképző intézeti növekedő programmon kívül elszavaltta Fyva Ernő „Ünnepi óda” c. hosszabb versét, amely a nemzetvédelmi keresztlet munkáját dicsőíti.

A Szózat elnéklése után Szántó Lajos V. évf. tanítójelölt óriási hatást keltő beszédében emlékezett meg a 48-as időről, a márciusi ifjakról és dicső tetteikről, amelyekből vezé honvédeink is erőt merítenek.

Králl József elemi iskolai IV. oszt. tanuló nagyon szépen szavaltta el a „Talpra Magyart.”

Benkő György kereskedelmi iskolai IV. o. tanuló muraközi nyelvu beszéde nemcsak nagyhatást, hanem meglepetést is keltett. Ez a, ahg második éve magyar iskolába járó fiatalember oly mély tudást tanusított a magyar történelemből és mondanivalóját oly tiszta muraközi nyelven adta elő, hogy beszéde igazán megérdemelt nagy hatást váltott ki muraközi testvéreink szívében.

Bajsz Marta leventeleány régi ismerősnk. A tőle szokott lelkesedéssel szavaltta el Petőfi Sándor „Ján az orosz” c. versét, amit mondott szívében érezte is.

Wéber Veronika polgári iskolai IV. o. tan. Március Idusát szavaltta el nagy buzgalommal és jól betanulva.

A budapesti 13. sz. állami gépgyár „Ezer-mester Cserkészcsapata” két hazafias éneke után Banka József levente cserkész saját szerzeményű „Eskü” c. versét megrózó hatással szavaltta el.

A Hírszékgyéj elnéklése után megkezdődött az Országoszló előtt a díszelvonulás, amely az esetleg még kételkedőknek, megmutatta Muraköz magyarságát. Maga az elvonulás több, mint fél órát vett igénybe. A honvéd csapatokat követték a leventék, fiúk, leányok hosszú sorai, a munkások és iskolák végeláthatatlan kivégvonalai, tűzoltók, vidéki küldöttségek s közebe a zenekar folyton játszott — derekas munkát végzett. Amint végignéztünk az ezer és ezernyi hatalságot, önkéntelenül arra gondoltunk, amíg Muraköznek ilyen fiatalaság van, nem kell félni magyar voltait, megvédi az még holtait is.

Ez a felejthetetlen ünnepség a déli órákban ért véget s az utcák még sokáig tele voltak közönséggel.

Búcsúzó P. dr. Horváth Athanáznak

A Szentfencrend előjárói ugy intézkedtek, hogy P. dr. Horváth Athanáz ezentul Erekujváron teljesítse papi hivatását és terjessze a magyar nemzeti kultúrát.

P. dr. Horváth munkája ismeretes előttünk s ismeretesek mindazon nehézségek, amelyekkel meg kellett küzdenie. Mint a magyar és muraközi nyelvet egyformán beszélő pap praedesztinálva volt, a 23 éven át minden magyar kultúrából kizárt s még anyanyelvétől is megfosztott muraközi fiataliságot visszavezetni az édes magyar haza ölébe. S mennyi akadállyal kellett megküzdenie, mennyi gáncsot vetettek munkája elé azok, akik itt élőködnek rajtuk és élvezik a békés nyugalmat. De akaratereje mindent legyőzött. Néhány hónap alatt teljesen átszervezte az idegen nyelven nevelt ifjuságot. Megszervezte a kéinges Keresztény Ifjak Országgy. Egyesületének Csaktornyai csoportját, rázoktatta az ifuságot az erkölcsös életre és havonkinti gyónásra, nagy könyvtárt állított, amelyben az ifuság minden agra megtalálja olvasmányait szigoruan választékos és nemzeti alapon.

Nagy része van a különböző magyar nyelvű istentiszteletek, szentórák megszervezésében, terjesztette a magyar nemzeti és keresztény sajtót. Kulturális papi munkája leledhetetlen nyomot hagyott a magyar Muraköz kulturális életében. Tavozását oszintén sajnáljuk és kívánjuk, hogy új helyén a Mindenható adja meg jó egészséggel, hogy magyar nemzeti misszióját és papi hivatását minél intenzívebben teljesíthesse.

Gyászsistentisztelet hősi halottainkért

A csaktornyai Gramer-gyári levente leányok csoportja március 29-én, reggel 9 órákor a habóruban elesett hősök lelkiudvéréért ünnepélyes gyászsistentiszteletet tartat a ferencesek templomában.

A levente leányok erre az istentiszteletre mindenkit hazafias tisztelettel és szeretettel meghív. Hivatalos körök, keresztény hívők, mindenki ott legyen. A legkevésbé, amit megtehetünk, értünk életüket áldozott hőseinkért, hogy lelkeik üdvéért egy meghatót és buzgó Miatyánkot elmondjunk.

Leventeleány vezetö.

Üzembehelyezik az Első Muraközi Szövöde Részvénytársaságot

Jelentös esemény történt Csaktornya közgazdasági életében. Az Első Muraközi Szövöde Részvénytársaságot megvette Szvetics János és a vállalatnál jelentös érdekeltiséget vállalt a budapesti Darvas Testvérek kft. textiltgyára.

Ezről a tranzakciónól szó szives bennünk a Darvas Testvérek kft. ügyvezető tulajdonosa: vezé Darvas Lajos mérnök új informálni. A vállalat — a mai idők követelményeinek megfelelően — közszállítással, legelsősorban honvédségi megbízások ellésítésével fog foglalkozni és így hadüzem lesz.

Az üzem március 1-én kezdte meg működését, de maris ca 500 munkást foglalkoztat. Üzemi szempontból említésre méltó, hogy az üzem előkészítés kiépítéséttek és sok gépet küldtek le, ami az üzem racionalizálás és teljesítőképessége szempontjából igen lényeges. Tervebe van véve az üzemnek vertikális üzemmel való átépítése. Targyalások folynak egyik legnagyobb nyomó-festő kikészítőüzem atvételére vonatkozólag is és ezzel kapcsolatban kenderfonódat és új kotonizáló üzemet is üzembe ohatjanak helyezni. A tárgyalások előrehaladt stadiumban vannak.

Remélhetöleg az illetékes szervek felismerik a gyár nagy fontosságát, nemcsak területi, nemzetgazdasági szempontból, hanem a tekintetben is, hogy Muraköz lakosságánál, komoly elhelyezkedési lehetőséget nyújt és kényeret ad számtalan családnak. Megfelelő nyersanyag esetén a gyár 2—3 turnusban fog dolgozni.

Jellemző a vállalat ügyvezetésének gondolkozásmódjára, hogy az átvétel után első dolga volt Kirchfeld mérnöknek megbízást adni új épületek tervezésére, ami nemcsak új műhelysarnokok tető ala hozását jelentené, de mindenek előtt egységes megteremtését célozta.

A munkásság részére hideg-melegvízes fürdözuhanyozó, mukásébéldő és munkásiskola építése a legközelebb megvalósítandó építési program. Modern légóltalmi óvóhely is készül.

Feltételezhető — a közérdekre való tekintettel — hogy a szükséges építőanyagot a gyárnak ki is fogják utalni.

Az egész országban egyedülálló lesz az a felnőtt munkásiskola, amelynek gondolata vezé Darvas Lajos vezérigazgató új ötlete. Ebben az iskolában elsősorban az idegen ajaknak fognak magyarul tanulni, de a 23 éves elszakítottág idején klnöft generációra is ráter, hogy a helyes magyarságot elsajátítsa. Az iskola fotógyára a magyar történelem lesz. Követendő példaként állítjuk ezt az iskolát és ezt a gondolatot azon vidékeken közböb gyarak elé, amelyek a troni elszakítottág megszünése után kerültek vissza az anyaországhoz.

F.G.E.

A budapesti cserkészek vendégszereplése

A 13. sz. állami gépgyár „Ezer-mester Cserkészcsapata” a március 15-i ünnepségen vendégszerepelt. Magáról az ünnepéről külön cikkben számoltunk be. Ezúttal derék cserkészeink delutáni szerepléséről ohatjunk megemlékezni.

A Levente Ottóiban délután fél 4 órákor a Himnusz elnéklése után Auer Károly, a cserkészek vezető tisztje szép beszéddel üdvözölte Csaktornya, Szentilona és Vízszenygyörgy közönségét, megemlékezvén, hogy tavalyi köthetes áttartózkodásuk alatt milyen szeretettel fogadták őket a lakosság. Bajsz Marta leventeleány muraközi nyelven tolmácsolta beszédét.

Floadasuk teljesen március 15-ének szellemében tört le. Tiltuk a színpadon a március

Az új 50-ik

magyar királyi osztálysorsjáték

játékterve páratlan esélyeket nyújt, mert egy sorsjeggyel szerencsés esetben nyerhető

700.000 pengő

Jutalom:

400.000 P.

Főnyeremények:

300.000 P.
100.000 P.
70.000 P.
60.000 P.
2 x 50.000 P.
2 x 40.000 P.

továbbá
30.000 P.
16 x 20.000 P.
27 x 10.000 P. stb. stb.

Összesen: 10,810,000 pengő.

Az első oszt. sorsjegyek hivatalos ára:

Nyolcad	Negyed	Fél	Egész
3.50 pengő	7 pengő	14 pengő	28 pengő

Sorsjegy az összes lóelárústitóknál kapható!

Minden számnak egyenlő esélye van!

A húzás kezdete április 10.

Első Muraközi Szövöde Rt.
CSÁKTORNYA
Széchenyi u. 50 :: Telefon: 31.
Központi iroda: BUDAPEST

ifjak szereplését Pesten. Láttuk a Pálvax kavéházat, a felkésztést, hallottuk a Talpra Magyart, a tizenkét pontot, hallottuk mily lelkesedéssel ragadtak legyvert a haza védelmében és sajnos Világost is.

Az ünnepség második részében cserkészleink bemutatták a cserkészéletet, a toborzást, mi-kép alakulnak át az utca elhagyott gyermekei hasznos polgárokká.

Közben leventeányaink szép énekekkel szerepeltek Bertalan Margit, Rátkai Mária verseket szavaltak.

A zsufolóság megtöltött terem közönsége kellemes emlékekkel távozott.

A város és a Bajtársi Szolgálat szép buszutatásban részesítette derék cserkészleinket. Virágot, élméstartó és gyümölcsöt kaptak és megígérték, hogy máskor is felkeresnek bennünket.

Ez alkalommal a Bajtársi Szolgálat ismét 141 P/10 illért gyűjtött a honvédek részére.

A Futura olajmagosztálya Ujverbáson képviselőt állított fel a Délvidék részére

Az olajos magvak termelésének különösen a visszacsatolt délvidéki területeken egyre növekedő kiterjedése szükségessé tette, hogy a termelés szervezésének, a vetőmagvak elosztásának, a termelőknél járó olajmagpogácsák visszajuttatásának, valamint majd a termés átvételének, tárolásának és szállításának minél célszerűbb közvetlen irányítása a helyszínen történhessen. Ezért a Futura Olajmag Osztálya Ujverbász székhellyel képviselőt állított fel, amelynek vezetésével dr. Zsolnai Oszkár, a Külkereskedelmi Hivatal volt aligazgatóját bízták meg.

A képviselő feladata az, hogy a Bácskában az olajmagvak termelését, lokozta, a termés begyűjtésének megszervezésében közreműködjön, az e célból szükséges intézkedéseket az olajmag osztály megbízottjaként közvetlenül megtegye és a felmerülő panaszokat és nehézségeket a helyszínen orvosolja. A képviselő állandó személyes érintkezést fog fenntartani a küldettségével és bizományosokkal, figyelemmel fogja kísérni az összes Futura szerveknek a termelési szerződés megkötésével kapcsolatos működését, az olajmagpogácsa szétosztását, a termés begyűjtését, tárolását és a napraforgomagtermés kivételének lebonyolítását.

A termelőkkel szemben a szervezést és lebonyolítást továbbra is a Futura képviselői, főbizományosai, valamint az ujverbázi olajgyárak megbízottai végzik, mégis amennyiben bárhol zavar mutatkozik, úgy a termelők kérdéseikkel, vagy esetleges panaszokkal közvetlenül a Futura Olajmag Osztálya bácskai kirendeltségéhez forduljanak.

36 Ezüstkalászos gazdát avattak fel Drávavásárhelyen

Szép ünnepség keretében avatták fel március 14-én Drávavásárhelyen, a Levente Otthon nagytérképében a m. kir. Földművelésügyi Miniszter fennhatósága alatt álló téli gazdasági tanfolyam 36 hallgatóját ezüstkalászos gazdákká.

A záróvizsgán megjelent Pecsornik Ottó orsz. gyűlési képviselő, Csirncsecz Vince községi bíró, gazdaköri elnök, Benkő János községi főjegyző és még sokan mások.

Délelőtt 9 órakor a hallgatók, vezetőikkel élükön a röm. kat. templomban istentiszteleten vettek részt, majd utána a Levente Otthonban gyűlekeztek, ahol a Hiszekegy elnéklése után Szigetváry Imre járási gazdasági felügyelő, a tanfolyam vezetője üdvözölte a megjelenteket és beszámolt a tanfolyamról. Mocsy Béla nagykiszvári m. kir. téli gazdasági iskolai igazgató, miniszteri biztos megnyitotta a záróvizsgát és megkezdte a tanfolyamhallgatók elméleti vizsgáját, amely kiterjedt a mezőgazdaság minden ágára, állattenyésztésre és egyéb, a földművelésért érdeklő kérdésekre.

Örömmel tapasztaltuk, hogy a hallgatók precíz válaszokkal tanbizonyoságot tettek arról, hogy érdeklődéssel hallgattak a tanfolyamot és valóban meg is tanultak az előadott tananyagot.

Horváth Mihály tanfolyamhallgató magyar és muraközi nyelven tartott előadást.

Petek György a csáktornyai Gözmalom igazgatója a baromfitenyésztésről tartott hosszabb előadást. Spirancek Mihály drávavásárhelyi földműves, tanfolyamhallgató pedig tisztá magyar nyelven fejtegette, mi a gazda kötelessége.

Mocsy Béla miniszteri biztos záróbeszédében további szorgalommal buzdította a jól levezgázott hallgatókat, figyelmükbe ajánlotta a több-termelést a mai haborus viszonyok közepette, terjeszked a megtanultakat gazdatársuk körében, maradjanak továbbra is együtt és lépjenek be a gazdakörbe.

Ezután a miniszteri biztos kiosztotta a bizonyítványokat és ezüstkalászosokat és a Himnusz elnéklése után véget ért a szép ünnepély.

A tanfolyam nagyban hozzájárult ahhoz, hogy Muraköz gazdatársadalmi a modern gazdálkodásban és többtermelésben elmentelt tanúsított, különösen a jelenlegi viszonyokban és örömmel várjuk a tevévellett mezőgazdasági iskolák megnyitását, amelyek Muraköz és ezzel az ország fejlődését is nagyban fogják megsegíteni.

A „Magyarok Védasszonya méznád”

Körülbelül 6 éve annak, hogy Bergendy Szilveszter (Kiskunhalas) ezt a nálunk eddig ismeretlen növényt sikerült meghonosítani. Hasznosságával csak a burgonya vetéskész. Természetéről és felhasználásáról a tudnivalók az eddigi tapasztalatok alapján röviden a következőkben foglalhatók össze.

Mézet ad, tejelő takarmány, lisztje kenyérsütésre, piskótához kitűnő, feketekávé ad, sör, bor készíthető belőle és pálinkafőzésre kiválóan alkalmas. Vetni lehet amikor a föld már kissé fölmelegedett, amikor a kukoricát is vetik. Palantavza majusban kiültethető, így szebben fejlődik. Talajban nem válogatós, csak a vizes talajt nem bírja és jobban tűri a száraz talajt, mint a kukorica. Szereti a frissen trágyázott földet, abban gyorsan fejlődik, ilyenkor később is vethető (május). Leginkább ajánlható a fészkes vetés (2-4 szem). Így 3 kg még elég egy kat. holdra. Vetéstávolság 40x30 cm. Alátakarás 2-3 cm. száraz időben esetleg mélyebbre is takarható. Gon-

Osztály sorsjegyet

rendeljen az ismert szerencsés

Suchtár Bankház-nál

BUDAPEST, Üllői-út 6

NAGY szám-választék!

NAGY nyeresí esély!

Előzékeny lebonyolítás!

Azonnali nyereménykifizetés!

Rendelés: Levelezőlapon.

dozása kevésből áll. Ha már 3-4 levele van kapájuk először, ez a legfontosabb, de vigyázni kell a gyökérzetére. A második kapásnál már erős a méznád és utána már csak gyomirtó kapálásra vár szükség szerint. Töltőetni nem szabad. Egy fészekben több szálát is hagyhatunk (2-4), de a leggyengébbet mindig egygyűlly ki. A magot védeni kell a madarak ellen. Gyökérétől a bubájig értékesíthetjük, levágásával várhatunk a mag teljes beéréséig, ekkor a magok dohánybar-nak és kemények. Legnagyobb cukortartalma októberben van. Szaraból mézet préselnek, a ki-préselt és megszáritott szár felszelezkézza kiváló takarmány lónak, tehénnek, disznónak, télire szá-kokban elrakva pótolja az abrakot. Ha száritott szárat malomban megőröletjük, kenyér, finom-tésztá süthető belőle és az állatok részére kiváló korpát nyerünk. Ha ugyanezt a szárat pirosra pörköljük, kiváló kakaóüzít kávékunk. Egy kat. hold megtermi az 1200 lit. mézszörpöt és ráadásul 140-200 q elsőrendű takarmányt és ha mézet nem is akarunk nyerni belőle felér a cukor-porá vagy a marharépa takarmányértékével. Bebizonyított dolog, hogy a méznád levele minden eddigi ismert takarmány-növényünkél jobb tejelő takarmány.

Magyarország mezőgazdasági termelésében fordulópontot jelent ez a növény, mely valamikor már ismert lehetett hazánkban is és ki tudja a „tejjel, mézzel folyó Kánaán” mondás nem ebből származik-e. Termelését minden gazdának ajánl-hatom. Kévs magkészeletből szivesen adok az érdeklődőknek pár négyzetölre való.

MEGHÍVÓ

az Alsómuraközi Takarékpénztár RT-nak Perla-kon 1943. évi március hó 30-án délután 3 órakor saját üzlethelyiségében megtartandó

LXIX. évi rendes közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1.) Igazgatósági jelentés az 1942. üzletéről. 2.) Felügyelőbizottsági jelentés az ügymenet és a zarszámadások jóváhagyása és határozat a vesztéségnak az 1943. évi számlára való átvétel tár-gyában. 4.) Az igazgatóságnak és a felügyelőbi-zottságnak a felmentvény megadása. 5.) A fel-gyűelőbizottság megválasztása. 6.) A társaságnak felszámolás utján való megszűnése. 7.) A felszámoló kirendelése.

Az alapszabályok 15. §-a értelmében a köz-gyűlésen szavazati jog csak azon részvények után gyakorolható, melyek a közgyűlés megkezdése előtt a le nem járt szelvényekkel együtt a társaság pénztárána letébe helyzetetnek.

Ha e közgyűlésen nem jelennek meg kel-lő számban a részvényesek, új közgyűlés lesz egybehiva az alapszabályok 13. §-a értelmében, amely tekintet nélkül a megjelent részvényesek számára, minden körülmények között határozat-képes.

Az igazgatóság.

1942. évi mérleg.

VAGYON: Készpénz P 5.980.82. Postatakarékpénztár Zágráb és Leibach P 197.39. Váltó P 33.491.—, Értékpa-pírok P 10.490.10. Adósk P 185.123.74. Intézeti ház P 34.000.—, Felszerelés P 0.1. Átmeneti tételek P 6.744.75. Vesztés: áthozat az 1941 évről P 4.192.93, vesztés az 1942 évből P 2.474.01. Összesen P 6666. Összgyágon P 282.694.84.

TEHER: Alaptöke P 15.000.—, Intézeti alkalmazottak jöletti alapja P 549.84, Nyugdíjalap P 7.591.4, Takarékbé-tét P 173.950.68, Hitelzők P 69.713.29, Visszeszámitott vál-tók P 15.367.50, Átmeneti tételek P 320.09, Összes teher P 282.694.84.

Az igazgatóság.

Felülvizsgálta és a fő-, valamint a segédkönyvekkel egybehangzóan és rendben találta.

A felügyelőbizottság.

NAGY BUDAPESTI SZÖVŐ- ÉS KÖTŐGYÁR

Levegő, magos dízetessel. Konte-kio-osztálya részére szabaszatban, ki-készítésben, anyag és áruismeret-ben, perlekt önálló, vezetésre képes

direktricit

Ajánlatok „Diszkrécio” jelgére

RUDOLF MOSSE hirdetőjében

Budapest, Erzsébetkörút 23 sz. küldendő.

Kőbányai Polgári Serfözde

muraközi egyszékhelyű, ugyiszintén

PETANCI ÁSVÁNYVIZ főraktára | glavno skladište PETANSKE kisele vode

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. utca br. 1.

telephelyiségét **ÁTHELYEZTE**
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.

je svoje skladište i magazine **PREMESTIL V**
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA (Staroga grada)

HIREINK

— **Előfizetési felhívás!** Lapunk mai számában postatakarékpénztári belizetési lapot mellékelünk és kérjük: hátralelő előfizetőinket, küldjék be az előfizetési díjakat, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

— **A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének** csáktornyai csoportja március 25-én délután 3 órakor tartja évi rendes közgyűlését, melyre összes tagját és a szíves érdeklődőket szeretettel meghívja az elnökség. A közgyűlésen országos ügyvezető elnökünk: dr. Stolpa Józsefné mond beszédet.

— **A népkönyvtár megnyitása.** A csáktornyai m. kir. áll. népkönyvtárban 1943 március 21-én délelőtt 10 órakor megnyitják a népkönyvtár. Az olvasóköröség minden vasnapn a. d. 10 —11-ig várható ki a könyveket. Azon ajándékoznak, akik a könyvtár részére könyveket adtak, ezután mond köszönetet az Igazgatóság.

— **Megnyitja a szeszfőzde** Zalaújváron 4 házszám alatt Leszjár Péternek és Murasiklóson Korbély Istvánnak. Csak szilvát lehet égetni április 1-ig.

— **Ősztündij a zalaiaknak.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a Horthy Miklós ösztöndíjból 200 pengő adományozott Horváth Sándor és Pongrácz Gyula csáktornyai állami tanítóképző intézeti tanulóknak.

— **Tanítói kinevezések Muraközben és a Muravidéken.** A V.K.M. Úr a muraszombati I. fokú Közoktatásügyi Igazgatási Kirendeltség területén működő állami helyettes tanítók közül az alábbiakat állami rendes tanítókká kinevezte: özv. dr. Andorka Lajosné Zséger Erzsébet Alsódomboru, Baghi Elza Murabeszterce L. Balázs Gizella Drávidósi, Baranyai Margit Alsónehályfalva, Benecz-Szabó Czeilla Battyánd, Bereczk Zsuzsanna Felsőpálta, Biczó Elvira Lendvatalok, Boróndi József Légrad, Bucher Maria Muraszentmárton, Csathó Margit Alsónehályfalva, Csendlaky Valéria Muraszentes, Csergezan Elvira Murabeszterce L., Csónka Istvánné Faludi Erzsébet Csáktornya, Csónka Mária Muragárdony, Derlak Mária Mátvásdomb, Ecker Paula Muracsan, Ersek Magdolna Felsőnehályfalva, Fodor Olga Szelenchegy, Forgách Géza Felsőlendva, Gabriel Katalin Dékánfalva, Halapfi Ilona Murasany, Halmos Dezsóné Dancs Margit Felsőkirályfalva, Hamori Otília Kuzma, Hegyi Jánosné Gubacsi Margit Zalaújvár, Horváth Boldizsár Muraszombat, Horváth Etelka Vashidegkut, Horváth Ilona Muramelenec, Horváth Lajos Csendlak, özv. Janky Sándorné Bartha Erzsébet Szentilona, Klement Vilma Drávavásárhely, Kovács Erzsébet Cserföld Kovács Erzsébet Felsőnehályfalva, Kovács Ilona Pártosfalva-Csekela, Kovács Teréz Murasiklós, Könyves Mária Filóc, Kriszánich Mária Zalaújvár, Lakatos Julianna Muramelenec, Mesterházi Marta Musznya, Mihailovich Julianna Seregháza, Németh Ilona Vaskorpád, Németh Magdolna Murabeszterce L., Németh Teréz Vaskorpád, Ormosi Emília Urdomb, Pál Jenőné Hainal Ilona Muravidék, Pichler András Muracsan, Pőcza Ilona Murahely, Prokop Margit, Murabeszterce L., Ritter Erzsébet Törökszentgyörgy, Rozgonyi Dénesné Hegyesi Ilona Vidorlak, Rónai József Jánosfalva, Schermann Margit Mátvásdomb, Schnell Margit Muraszentes, Takács Rozália Alsónehályfalva, Varga Jolán Petesháza, Vámos Lenke Muravidék, Vizi Gabriella Kuzma, Zala Gabriella Dékánfalva és Zsray Lajos Légrad.

— **Honvédcsaládjaink segélyezése.** Most

kaptak a honvédségalkáció kapcsán az első elszámolást. Elsőnek a Bajtársi Szolgálat számolt be 2018.21 P gyűjtéssel. Hogy a gyűjtött összegben fillérek is szerepelnek, ebből az látszik, hogy még a legszegényebb emberek és gyermekek is hozzájárultak filléreikkel a gyűjtéshez azokért, akik védik hazánkat, otthonunkat, családunkat, templomainkat. Itt említjük meg, hogy a Víziszennygyógy. Község által újabbban gyűjtött 50 és 10 liter bort a Bajtársi Szolgálat eljuttatta sebesült honvédeknek.

— **A városi zeneiskola hangversenye.** Vasárnap este a Zrinyi Szálló nagytérképében tartotta a városi zeneiskola Nagykanizsa és csáktornyai fiókiskolaja tanári bemutatókozó hangversenyét. Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő, mint a város bírája szeretettel üdvözölte a nagykanizsaiakat, kiemelve a két város közti kulturális kapcsolatot, amelyekkel ez a hangverseny hívatott kiművelni. Dr. Hegyi Lajos, Nagykanizsa város polgármester-helyettes főjegyzője, valamint az üdvözlő beszédre, hangoztatván Nagykanizsa és Csáktornya kultúráját együtműködésnek szükségességét. A kitünően sikerült hangversenyt B. Honti Ilona, Hubay Ilona, Kobla Anna, Minkó Klára szerepeltek Liszt, Szendy, Debussy — Puccini — Dvorák Yantay Hubay számokkal és nagy sikert arattak.

— **Van már sorsjegye?** Rendeljen meg ma egy levelezőlapot az értékek óta közismert szerencsés Suchart bankháznál, Budapest, Ulloi ut 6. Figyelmes lebonyolítás! Azonnali nyvremény-kifizetés.

SPORT

A Csáktornyai Zrinyi Torna Egylet vezetősége ezúton hívja fel az egyesületi tagok figyelmét, hogy az évi rendes **közgyűlés** 21-én, **vasárnap délelőtt 10 órakor** lesz megtartva a város háza tanácstermében.

M. Pamut SE Csáktornyai Zrinyi TE 4:1 (2:1)

Budapest, NB. III. bajnoki. A hat tartalékkal játszó csáktornyai csapat örülhet a kisszámú vereségnek, mert ha védelem nem nyújtotta volna azt a kitünő játékt, több gól esett volna. Jók: Vampln, Vasa és Hazati.

Közgazdaság

Szőlősgazdák figyelmébe!
A legújabb rézmészpor és galic rendeletek

A m. kir. földművelésügyi miniszter a szőlősgazdák érdekében a rézmészpor, feketegalic forgalmának szabályozására és a rézgalic galenitárványok szétosztása tárgyában három rendeletet bocsátott ki (közléletési Értesítő 10, szám 1943. III. 10.), amelyekkel kivonatkban közlünk és a szőlősgazdák figyelmébe ajánljuk.

I. Rézmészpor

A földművelésügyi miniszter rendelete értelmében rézmészpor a szőlősgazdák részére, kataszteri holdanként 4 (négy) kilogramm szolgáltatható. A kúpusztult szőlők után, valamint a

közvetlenül termő (direktermő) amerikai szőlővel beültetett terület után rézmészpor nem szolgáltatható ki.

II. Feketegalic

A szőlősgazdák részére kataszteri holdanként 8 (nyolc) kilogramm feketegalic szolgáltatható ki. Az egy kataszteri holdat el nem érő szőlőterület, illetőleg a szőlőterületnek az egy kataszteri holdnál kisebb része után a szőlősgazda részére az említett mennyiségnek négyzetölelentháromszoros részét szolgáltatható ki. A kúpusztult szőlők után, valamint a közvetlenül termő (direktermő) amerikai szőlővel beültetett terület után feketegalic nem szolgáltatható ki.

A községi előjárások költségek a néki megkötött feketegalic utalványokat a szőlősgazdák közt szosztani.

A kereskedők kötelesek az átvett feketegalic mennyiségét legkésőbb 48 óra alatti községi előjárásnak bejelenteni és augusztus 15 — 31. közt az eladott mennyiségűl a községi előjárásnak részletes számadást beadni.

III. Rézgalicutalványok

A szőlősgazdasági célokra szolgáló rézgalicutalványok felől úgy intézkedik a rendelet, hogy a szőlősgazdák részére katasztris holdanként 10 (tíz) kilogramm rézgalic szolgáltatható ki, továbbá, hogy a kúpusztult szőlők után, valamint a közvetlenül termő (direktermő) amerikai szőlővel beültetett terület után rézgalicot kiszolgáltatni nem szabad.

1943 augusztus 15-e után mezőgazdasági célokra csak a földművelésügyi miniszter által kiadott utalvány alapján szabad rézgalicot kiszolgáltatni.

Amik a rendelet ellen vétének, büntetésben részesülnek.

A járatlevelek átírásának megszigorítása

A 1760/1941. M. E. illetve a 14.400/1941. E. M. sz. rendelet rendelkezéseivel ellentétben gyakran előfordul, hogy a községi és városi marhalevel-levelek a marhalevel-átírási kérelmenél hiúsznak, fordítanak, utbják a marhaleveleket anélkül, hogy meggyőződnének arról, hogy a marhalevel-átírási vásárlási engedéllyel rendelkező nevére történik-e az írás. Ebből az ebből szükség esetén személyazonosság megállapítására alkalmas iratok felmutatását is kérjük.

A közléletügyi miniszter 1943. III. 2. sz. korendeletében felhívta a törvényhatóságok első tisztviselőit, utasíták a hatóságok területén lévő városi és községi marhalevel-leveleket, hogy a marhalevelek átírásánál minden esetben tegyék vizsgálat tárgyává, hogy a marhalevel-átírási a vásárlási engedéllyel rendelkező nevére történik-e az írás. Ebből az ebből szükség esetén személyazonosság megállapítására alkalmas iratok felmutatását is kérjük.

Ha a sertések vétele nem tenyésztés, vagy továbbtartás céljából történik, a városi és a községi marhalevel-levelet a fenti módon ellenőrizze azt, hogy a vásárló személy azonos-e a járatírást lévő személyel, illetve, ha a vásárlás jogosított kere kedő kúpusztultasávi történik, a kereskedő rendelkezés a végleges, mert kereskedői joggyűjtésével.

Hirdessen a „Muraköz”-ben

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 5.— P. na pol leta.
Vredništvo: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943. márciusa 19.

Politikai hetilap
Zide saki petek.

Prtuletní vetri pušeju . . .

Jezerodevetstočetrdeset i tretjipot pušeju prtuletní vetri od potli, kak se narodil Sin Boží, glasnik mira, šteri je na križu hmlr zato, kaj bi ljudi srečni bili, kaj bi jempot mir vladal na svetu, im su i angeli popevali, mir ludem dobre vole na svetu.

A kaj se nosiju sobom ovi vetri? Prtuletje se budi, življenje se obnavlja kruh se nam bo narodil, čuda vufanje v srcu, a nam magyaram još i trdo vufanje v sigurnu pobeđu i vkanili se bodo oni, šteri još i ve glediju na drugu stran. Se to nosiju prtuletní vetri.

Ali još i nekaj drugo nam nosiju te prtuletní vetri. Kraljestvu Generala Zime je kraj. Ova zima je čuda pot bila ne samo naša nego i onih, šteri su mislili, na ve bo tukla njihova vura, cugle vlasti dojdú pak v njihove roke, zlatno tele bo kralovalo po celomu svetu, a oni bodo sedeli poleg punih kasi i bodo samo zapovedali, koliko deki kraha ili koliko zrní rize sme pojediti aromaski delavec na den, za ono delo, štero mu ruši dušu i telo, a njihovih pomoćniki bi samo nabirali skup masne hasne.

A z druge strane stojimo tu mi magyari. Z velikom brigom smo pazili na vreme, saki oblak, saki veter nas je prestrašil. Bože dragi, kaj delaju ve naši honvedí, na dalčinu ruskim polanam, de ga na stotine kilometrov nega nikšega brega, šteri bi zastavil strašnoga ruskoga vihera, v šterim se človeku zmazne ne samo telo, nego i duša.

Zmisljimo se za one strašne ruske zimske noći, da se honvedova roka koč zmrzla k puški, ali on je se jeno verno stal i spunjaval svoje dužnosti, kajti mu je dušu grela ona misel, da brani svoju domovinu, svojega doma, cirkvu, familiu i znal je da se mi doma s krvavim srcem brigamo za njegov korak.

Da se je General Zima zdigel na veliko Sarmatskoj dolini, da s svojim ledenim hengerom pregaži celu Evropu, nam su se preobruli obraze. Mam smo vidli, što kaj noći v srcu.

Pravi siní domovine, puni ljubavi, šteri su se vufali v jakost svojega naroda su z mirnom dušom hodali sem tam, ar su znali, da i ako se nekaj premenilo na fronti, to more biti samo do vremena i niksi bedasti ili zlo misleni glasi nesu mogli premeniti njihovu veru i vufanje da bo magyarska soldačija preladala nepriatelá.

Bili su pak i taksi, šteri su se ne po zločestoj misli, nego kulavski, ili be dasto dali vkaniti od sakoga glasa, kaj su čuli, bojali su se za svoje življenje, ar

su mislili, svetu je kraj, bolševiki bodo Evropu vništli.

Ali najzločestesi su oni, šteri su fali i dičili magyarske honvede onda da su dično išli napre, a v zimi su skrivali svoje znake veselja i hapili su se pozdravljají one, štere lani niti nesu pogledali.

On, što bo negda napisal povest naših vremen, bo si stoga mogel čuda kaj-kaj premisslavati.

Ali došli su prtuletní vetri, odpuh-puli su Generala Zimu i sa vufanja v njegju pobeđu. Od oholnih su postali nazaj ponizni, skrivači i širiteli nepriatelških glasov su malo vtihnuli, a hipi nacionalnih sil su se jaksi postali, pak i ako je General Zima mogel črez zimu nekaj pokazati, se to je već poznalo.

Ali i nam je hasnil General Zima, kajti je vkanil one, šteri su vu njega verovali. Preveć fletno su svoje larte dolí hitili, ve je već poznano.

V srcu magyarije je v najtežkesim vuram vrela vera, da na zadnje bomo itak mi preladali, ta vera nam je napinjala se sile, za to smo alduali se i ve bar znamo, što su oni, na štere nemremo rečunati, da si bomo domovinu v nova zidali.

Denes već znamo, šteri su zabledili da su čuli, kaj su osovinske sile pobedile i šteri su bili veseli, da su sovjeti napre dohajali.

Reskrišli su se oni, šteri su nam tem-jana kadili, a da su mislili, da veter za njih puše, mam su kepenjka obrnuli i pokazali su pravo lice. Sto njih je videl, nigdar njih nabo pozabli.

Ali vidli smo i druge obraze. Magyarske obraze. Obraze onih, šteri črez jezero let znaju, da je pluga smeti držati samo z jenom rokom, a z druge pak je ne smeti sablu pustiti.

Na magyarski narod je črez jezero let čudapot naletel viher za vihom, a njemu je ostalo samo jeno boriti se za svoju domovinu i življenje. Bog je nas postavil za obranu zapadne zemle i naša jezero let stara povest posvedoči, da smo navek bili na mesti.

Velki soldački voditelji i zvezde nam pokažeju pota. Pošteno i verno smo zdržali navek, a bomo zdržali i z našimi povezanimi narodi i bomo shareovali zadnju pobeđu.

A gospon Genetal Zima se vleče nazaj vleče se v Moskvu ili v Kubišev na rapori k svojemu črlenomu gospodaru maršalu Stalinu i bo dal rečune:

„Gospon moj, zaklal sem ti tulko i tulko sto jezer soldatov, vništli sem ti

tulko i tulko varašov i sel, zaklal sem ti civilnoga naroda, žene, decu, orsaga sem ti stiral v glad, ali magyarsko oružje preladati nesam mogel, kajti njih brani on Bog, šteroga si Ti zatajil“.

I stem je General Zima zvršil svoje igre i more iti v penziju na Sever. A prtuletní vetri doneseju nove sile, novu sojdačiju na miljone s friškom krvi i oni bodo napravili rečuna sem zvunjskim i znutrešnjim nepriatelam Europe i bodo donesli zadnju pobeđu.

To nam pušeju prtuletní vetri.

Parada marciúša 15-ga v Csáktornya

Što pogledne fotografije od parade marciúša 15-ga v Csáktornya, bo se osvedočil, kaj je Megyimirie navek bilo magyarsko i takše i ostane. Polli dve letnoga oslobodjenja je megyimurski narod navek pokazal, da mu srce bje samo za magyarsku domovinu, a pokazal je to i ve.

V varašu niti jena hiža neje ostala prez narodne zastave. Po vulicaj već v jutro hoda čuda ludstva, si spravleni na paradu. Do devet vur se starinska franciskanska cirkva tak napunila z ludmi, kaj je za istinu niti jenu gumbošnicu ne bilo moći nakla hititi a onu lepo starinsku svetu popevku „Blažena naša mati“ su v nebi sigurno z veseljem poslušali.

Polli paradne meše su se ludi shajali na Horthy Miklós placu pred Orsačkom Zastavom. Ta su domaršerale honvedske trupe, vitezi, frontski soldati, leventaska mlajšina, dečki i puće v dugimi redi, z Budapesta jena trupa cserkészov državne mašin fabrike, se škole, se vlasti, fabrički delaveri prek jezero glav pod zastavami, si činovniki, jejervergeri z muzikom i celi plac pun ludstva, šteri su dosi paradu giet. Pre Orsačkov zastavi su leventaski dečki i puće i cserkészi paradnu stražu držali.

Punktum ob deseti vuri začuli su se glasi Hunnusa, a zatem je vitež Perédy Nándor jaraški vitezi hadnagyo po magyarskom, a Kákossy Győző jaraški oficier za organizaciju frontskih soldatov po megyimurskom jeziku prečital, kaj je Visokodostojni Gospon Guverner na glas dal leventaskoj mlajšini, a to su ove reči:

„Marciúš 15 je već blizo sto let svetek mladosti, novoga življenja, štero se hapljuje. A to je i denes. I tak ve, da govorim mlajšini prva moja reč neje vasa rečo na žalost onih, čuda jezer magyarskih življenja, šteri su marc. 15-ga za domovinu kak tak čudapot črez našu jezero let sraru povest pak aldava podnesli. Marciúša 15-ga, da nam v našim mislim stoji obnavljenje naroda, budućnost naroda, naj se sa naša ljubav, se naše poštuvanje i priemanje zdije proti onim, šteri već nesu živili, ili su v zarobljenstvu, ili se doma močiju na špitalskoj posteli, ili su došli dimo kak invalidi. Oni su spuniteli velikih magyarskih dužnosti denesnjih vremen. Ali ta naša ljubav i briga je i onih, šteri su zgubili oca, brata, moža.

Magyarski Leventási!

Poleg cele mlajšine orsaga govorim najpredi Vam, kajti Vas cela velka zadača. Vi morate stupiti na mesto mladicov marciúša 15-ga. Vi se morate postaviti poleg velikih misli i cilov naroda z ran takšim zduševljenjem. Denes ste Vi vufanje naše domovine, stvoriteli magyarske budućnosti. Budite navek vredni naših velikih starcov, posta-

vite naše mlade sile, z ran takšim zduševljenjem v službu domovine i spunjavanje ran tak verno vaše dužnosti. Trsite se navek da bo vaše življenje peldu kazalo. Prvi morate biti v verskom, v moralnom življenju, v poštenju i ivernosti. Služitvi najpredi velikim magyarskim cilam, kajti prem v takšim težkim vremenima moraju narodni interesi biti preveći kak osobni interesi.

Najvažnišiji fundament narodnoga življenja je disciplina. Skup držati znutrašnjega reda, jakost znutrašnje fronte je denes pitanje jeli bo orsag obstal ili ne. Postaviće se trdo navek proti onih, šteri očeju rušiti društvo. Takši već po šegi, prez sakoga zbiranja tajiju se. A nesmeju si to prisvojiti niti ona zdrava obnovljenja, kajti oni ne glediju kaj je moći, kaj ne, krećiju prek dobre vole i rivaju nazaj ozbilno delo. I obnovljenje more biti zdravo i hasnovito samo onda, ako se slaže s s treznimi zahtevami življenja.

1948. leta se zduševljenje marciusa 15-ga ne moglo v stvari spravit. Denes nam tomo se stoji na respoganje. Orsag nam je neodvisen i samostalen, pred zakonom smo si jednaki. Ako bomo to čuvali v jedinstvu i disciplini, ako bomo trdo delali i išli napre i bomo našega orsaga zadržali v moralnoj čistoci, onda bomo vredni naših starcov i svetih aldova denešnje magyarske borbe

Bodite prepravljani, da nam bo zasvetilo bože sunce, naj starinskom silom sklije življenje mlade magyarije.

Imam vufanje v zdrave sile za življenje denešnjih mladih magyarskih duš, i te nam bodo donesle lepšu budućnost.

Po tem je Dr Vida Ferenc fozszolgabirov držal govora punoga duha Polesinszky Jenő-u, direktoru preparandije i Kovács Istvánu fotografu, šteri su v najnovše vreme dobili križa za Obranu Naroda. Pofalih njih je za njihovo delo, štero su zvršili za vreme okupacije za domovinu i zel je vun od njih prisegu, i onda njim je prek dal Križe za Obranu Naroda. Okinčjenje su zvršili vitěz Perédy Ándor i Kákossy Győző.

Geiger László preparandist III. razreda je deklameral lepoga versa „Ünnepi Óda“ zvanoga, šteri govori za one, koji su za domovinu junačke podle zvršavali.

Zatem su popevali „Szózata“ onda pak je Szántó Lajos preparandist V. razreda držal paradnoga govora v šterim je v lepimi rečmi pripovedal za vremena 1848. leta, za marciusku mlajšinu i njihova dična dela, s kojih se krepiju i naši vitežki hnovedi.

Krall József deak IV. razreda narodne škole je jako lepo deklameral Petefiova versa „Talpra magyar“

Velko znenadienje je napravil svojim govorom Benkő György deak IV. razreda trgovačke škole. Komaj drugo leto hodi v magyarsku školu te mladi čovek i već je pokazal da globoko pozna magyarsku historiju i kaj je kanil zgovoriti je zrekel v tak lepom čistom megyimurskom jeziku, da su se ljudi čudili i zašel njim je te govor do sroa. Vreden je sake polake.

Bajs Martaenam je stara poznanka. Po staroj šegi z velikim zduševljenjem je deklamerala versa Petőfi Sandora „Jon az orosz“ „Rusi dohajaju“ Kaj je zgovorila ono je čutila i v srcu.

Weber Veronika študentica IV. razreda purgarske škole je tulikaše lepoga versa deklamerala za marciuska vremena.

Cserkészi z Budapesta su dali dve popevke zatek pak je Bánka József cserkész deklameral versa „Prisega“ šteri je isto globoko zašel ljudem v dušu.

Zatem su popevali Veru Božu i onda se hapila paradna procesija. Štera je pokazala onim nešterim, šteri su morli do ve ne verovali, da je Megyimirje za istinu magyarsko. Procesija je trpela prek pol vure. Za honvedskimi trupami su maršerali leventáši, puće dečki v dugimi redi, delavci, deaki, školska deca, da njim ne bilo kraja, fejevgerari, stranjski ljudi, a muzika lurt igrala, bórmeš su muzikaši meli velkoga posla. Kak smo gledali to mlajšinu, jezere i jezere glav, mislili smo si, dok Megyimirje ima takšu mlajšinu, ne treba se bojati za magyarsko Megyimirje, te ga bodo obranili, makar bodo samo bote v rokaj meli.

Ova lepa parada, šteru nigdar nabomo pozabili, zvršila se ob poldan i još dugo su v ulice pune bile ludstva.

36 gazdam su rezdelili sreberne lati v Drávavásárhelyu

Na lepoj paradi su marciusa 14-ga v Drávavásárhelyu v velkoj sali Leventedomu deli doli ispite oni 36 gazdi, šteri su črez zimu poslušali zimsku polsku gospodarsku školu, postavljenu po m. kr. ministru za polsko gospodarenje i dobili su srebernu lat.

Na ispit su došli Pecsnornik Ottó orsački oblegat jaraša Csáktornya, Csmecsz Vincez, općinski biro, predsednik gospodarskoga društva, Benkő János prvi notarijus i još čuda drugi.

Pred poldan ob 9 vuri su te gospodari s svojimi voditelji bili pre svetog meši v farnoj crkvi, zatek su se žišli v Leventedomu, de su najpredi zmolili Veru Božu, onda pak je Szigetvári Imre jaraški gospodarski inspektor, voditelj škole pozdravil školu i goste i prepovedal kak se škola vodila. Mócsy Béla, direktor m. kr. zimske gospodarske škole v Nagykanizsi, komišar ministra je otprl ispita, na šterim smo čuli pitanja za celo polsko gospodarstvo, marlu povati i sega onoga, kaj se polodele teče.

Z veseljem smo čuli dobre odgovore naših gospodarov i oni su posvedočili, kaj su z dobrom volom poslušali školu i navušili su se sega onoga, kaj se njim je napre dalo. Horváth Mihály polski gospodar je na magyarskom i megyimurskom jeziku

posvedočil, da dobro zna, zakaj, kak i da je treba orati.

Petek György, direktor dampnelina v Csáktornya, je za povanje mladine držal dugšega govora, a Spiranecz Mihály, potski gospodar v Drávavásárhelyu pak je na čistom magyarskom jeziku prepovedal, kakše dužnosti ima gospodar pre svojimi posli.

Mócsy ministarski komišar je ispita zaprl i v svojem govoru opomenul gospodare, naj bodo i potli dobro položenoga ispita, marlivi pre gospodarstvu, naj povaju čim već preni ve, v taborsko vreme, kaj su se navušili naj daju dale med druge gospodare, naj i dale skup ostaneju i pomažeju jen drugomu i naj si skupa stopiju v gospodarsko društvo.

Za tem je ministarski komišar rezdelil svedoče i sreberne lati, odpevali su Himnusa i stem se ova lepa parada zvršila.

Ova škola je čuda hasnila ktomu, kaj so se megyimurski gospodari navušili više i bolje povati i bole moderno gospodariti, prem se v tem teškim vremenim i z veseljem čekamo, ka se bodo obećane gospodarske škole odrpile, štere bodo čuda pomogle ktomu, kaj se bo Megyimirje, a stem i orsag bole rezvil.

čena s sake magyarske kulture i šteroj su na zadnje zeli i materinskoga jezika. I kulko zapreke je moral poleg toga preladatai, kulko su ga sprećavali oni, šteri tu živiju na našoj koži i zivaju mirno življenje. Ali njegova jaka vola je se preladata. Za par meseci je čisto preorganiziral mlajšinu, štera je bila odhranjena čisto v strajnskom duhu. Organiziral je Orsaško Društvo Krićanske Mlajšine, Grupa Csáktornya, privčil je mlajšinu na moralno življenje i na mesečnu spoved. Stvoril je velku knjižnicu v šteroj si mlajšina nasjde lepe stvari za čitati, a se to na verskom, moral-

nom i narodnom fundamentu.

Čuda je pomogel, kaj se služiju lepe magyarske meše, ljudi je navčil poslušati svete navuke, širil je magyarsku i krićansku štampu. Njegovo popovsko i kulturno delo je ostavilo nepozablene trage v kulturnom življenju Megyimirja.

Zal nam je, kaj nas je ostavil i selimo, naj ga Svemogući Bog blagoslovi na njegovom novom mestu s dobrim zdravjem. Kaj bo mogel svoje popovske dužnosti zvršavati i magyarsku kulturu širiti, kak najbolje.

Cserkésza parada v Leventedomu

Već smo napisali, da su na marciusku paradu došli z Budapesta cserkészi državne mašin-fabrike. Za ve očemo napisati njihovu paradu v Leventedomu.

Po poldan ob pol štrti vuri se hapila parada v Leventedomu. Odpevali su Himnusa, zatek pak je njihov komandant Auer Karoly z lepim govorom pozdravil općinare Csáktornya, Szentilona i Viziszentgyörgya i zmislil se, kak su te općinari lajskega leta lepo priateljski prišli naše Cserkésze. Bajsz Marta leventaska puca je toga lepoga govora tolnačila po megyimurskom jeziku.

Kaj su predstavili, se je išlo v duhu marciuskih vremen. Vidli smo, kak je 1848. leta marciuska mlajšina bila zduševljena za slobodu, kak su oni z veseljem zgrabili oružje i harenjali za slobodu.

Dale su nam prikazali cserkészko življenje kak se oni muštraju i kak dopelaju onu decu, štera živiju na vulici zločesto i prez dobrim navukov, v pošteno purgarsko življenje.

Med tem su leventaske puće jako lepo popevale, a Bertalan Margit i Ratkai Maria su deklamerala verse.

Pajdaška Služba je cserkészom napravila lepo spričavanje, dobili su cvetje, hranu i jabuke i obećali su, da bodo i drugopot došli.

Pajdaška Služba je nabrala za honvede 144 P. 70 fil.

V Szelenzehegyu su svetili marciusa 15-ga

Mlajšina općin Szelenzehegy i Boeckaihegy su z lepom paradom svetili toga dneva. Na školski dvor su došla sa deca s sih sel, onda leventáši z općin Szelenze, Boeckaihegy i Bakkösd s svojimi navučitelji i onda fejevgereri z Szelenze v lepoj novoj opravi.

Domaci administrator-plebanos je zbetezal i otišiel v špital i tak paradne meše ga ne bilo, ali su zato školska deca deklamerala lepe magyarske verse i navučitelica Csics Albinné je držala paradnoga govora po megyimurskom jeziku. Reči, štere je Visokodostojni Gospon Guverner dal na glas leventášam, je Irstenyak Ignác leventáški glavni navučitel prećital, za njim pak je Szathmáry Géza, leventáški glavni navučitel držal lepoga govora leventášam i pozval njih, naj znaju spunjavati svoje dužnosti za domovinu i postavil njim za peldu Gospona Namestnoga Guvernera, šteri je za domo-vinu podnesel junačku smrt.

Popevali su Himnusa i sparadnim marsom se zvršila ova lepa rodolubna parada.

Našim gospodarskim delavcam!

Herceg Eszterhazyova gospoćija nuca čuda gospodarskih delavcov na sezonsko delo od prtuletja do jeseni, dok se polsko delo zvrši.

Šem nam je poznato, da ve v taborsko vreme saki človek mora delati ne samo za sebe, nego i za celu domovinu, a polske delavce još ekstra zakon veže, da se moraju do marciusa 15-ga pogoditi, drugac bodo išli na prisilno delo.

Spričavanje P. Dr Horváth Athanazu

Poglavari reda Svetoga Ferencsa su tak odredili, da bude Pater Dr Horváth Athanaz od vezda v Ersekujvaru zvršavati svoju svetu dužnost i širil magyarsku narodnu kulturu.

Delo Pater Dr Horváthana nam je dobro poznato i se one poteškoće štere je moral preladatai. Kakti pop, šteri govori magyarski i megyimurski, bil je postavljen za to, da dopela nazaj v krijo slatke magyarske domovine onu megyimursku mlajšinu, štera je črez 23 let bild čisto vun sklu-

Gospočija Eszterházy je lani z Megyímurja mela 120 delavcov, te su dobili v Jesen 406 metri zrnja i to njim je gospočija spravila s konjskom foringom v Muraszerdahely i Bottornya. Zvun toga smo njim priskrbeli z molbencim na ministerium opravne v vrednosti od 6.000 pengő. Koštu su meli takšu, kak niti pre jenoj drugoj gospočiji.

Letos dobiju moški delavci na mesec 200 kil pšenice i 55 pengő v penezi, a ženske dobiju 160 kil pšenice i 41 pengő v penezi na mesec, k tomu hranu i stana i cuga za badav ta i nazaj. Kaj si bodo zrnja zaslužili bo se njim dimo dopelalo do najbližnjega štaciona tulko, kulko bodo vlasti dovolile, a drugo pak dobiju v penezi. Žetva bo išla z resa, repa pak po voli delavcov na akord, ali pak na mesečnu plaču, tak dapre repi i žet-

vi bodo delavci čuda več zaslužili, kak pre mesečno plači.

Košta bo dobra, a bomo i letos pisali molbenicu na ministerium za opravne. Pozivamo polske delavce, naj ne verjeju puntaram, šteri njih vabiju semtam i naj se z vufanjem zapišeju k nam v posle, kajti ono, kaj bude s kontraktom pogojeno, bo se sigurno dobilo, za to se garantira, a kakši nepoznati delavski gazdi bi naše delavce Bog zna kam zapelali.

Zapisati se moči pre zastupniku gospočije Gáspár Józsefu v Csáktornya, poleg betežničke kase, naprti Levente doma i pre sakoj občini, da bo preglašeno.

Megyímurci! Čim več vas na delo! Hasen bo Vam i vašim familiam. a i do movini.

Gáspár József

Mišljenje jenoga finskoga oficera

V ovom taboru sovjeti već nabodo mogli postaviti tak jake sile, kak do ve

Da se je tinski zimski tabor zvršil, komanda čelene soldačije se pobrigala, kaj se se talinge, štere su se nasle, popraviju. Napravili su čuda jaku disciplinu, čuda već i čuda jakse soldačke muštre, olirice su bole zaškolaši, a kaj se tiče oružja samo takše oružje za labricrali, s šterim su timi bolševikam napravili najvećše zgubičke. Onda je došla v modu masinpuska i štuk za mine strelati.

Civilnoga naroda su navčih na skijanje (bezati po snegu), pešičke divizije su bole naoružali i hapili su organizirati okloplene soldačije. To je išlo jako na lletnom, dok je trpel mir, a da je Nemška v zapadnom kraju došla do velke pobe- de još bole su se žurili.

Bolševiki su plačali Finskoj z velikim zgubičk, ali su meli i hasna, kajti su se čuda navčili. 1941. leta, da se hapil nemško-ruski tabor, je bolševička soldačija bila v velikoj krizi, kajti tabor ju je zastigel za dve leti pre rano i još neje mela tulko oružja, kulko nuca takša mitjonska soldačija. V leti su meli takše zgubičke, štere fabrike nesu dospete tak lletno namestiti. V prvoy zimskoj bitki su već i bolševiki delali čisto po nastom načinu proti dobro zmuštranoj nemškoj soldačiji. Teško oružje su menie, a lahko više pustih v oženi istem su steli velkse kvare napraviti nemcami i zavzeli njihovo teško oružje. Tarali su v oženi i slajše, kajti oni se po snegu lletno gubeju. Nemška soldačija je zbog jugslovenskoga tabora zgubila dosti vremena, ali njeni soldati su prez poenka zdržali i neje došlo do toga, kaj bi morali rezerve pošalati v oženi.

1942. leta su ruci dobro znali, da se nabodo mogli vprati i zato su se vugibali i branili

su samo Sebastopola i Stalingrada. Oni su recunali na zimski tabor, se rezerve su tak muštrali i se fabrike su tak delale.

Pod jesen 1942. leta su bolševiki hapili velke napadaie z velikim brojom soldačije mislili su, da bodo svoje zgubičke mogli spuniti z rezervami.

Bili su sigurni svojih poslov i zato je Stalin ne išel na konferencije s Churchillom i Rooseveltom. Od anglosaskih sil neie dobil takšu pomoč, kakšu se nadjal i zato si neče roke svezati.

Zvun oružja su se bolševiki i od nemcov čuda navčili v načinu harcovanja. Osobito se to vidlo v bitkami z oklopljenimi kolji. Političke komičare su restirali i voditelstvo soldačije je došlo čisto v soldačke roke.

Na početku zimskoga tabora su bolševiki mogli nekaj pokazati. Stisnuli su frontu nazaj. Ne poznamo taborske fabrike v Uralu i Siberiji, ali kajti su bolševiki zgubili važna mesta za sirovi matrial i fabrike, to moremo predstaviti, da već nabodo mogli namestiti tulko oružja i matriala, kaj bi mogli tak velke bitke napraviti, kak do ve.

Ve su se postavili na jenu kartu. Niti ljudstvo već nemreju tak namestiti. Taborska sreča se obrnula, nemci i naši jenu za drugim jemeju nazaj, kaj su jina čreni čez zimu zeli, zima je minula i kaj je z našim rokam, bolševiki već nabodo mogli nazaj zeti.

Kak se vidi, bolševičkoj soldačiji već neide dobro, anglosasam to paše, kaj se bolševiki i za njih bijeju, ali za ruski narod je nesreča gotova.

(Zvršeno)

Med tem su se nemške trupe hapile velku ofenzivu pre varasa Bjelgorod i v sredu već pišeju nemci, da su na velkom došli napre na fronti Charkov-Bjelgorod-Kurske, i južno od Charkova zaokročili su jenu većšu bolševičku trupu.

Pre Charkovu i na celoj fronti su bolševiki meli jako rotke zgubičke, ali nemci još nesu meli vremena skup zbrojiti zarobljenike, mrtve i materijala.

Pred tremi tjedna su sovjeti z velkom larmom dali celom svetu na glas, da su zavzeli varasa Charkov i sigurno nesu si mislili, kaj bo to gostovanje tak lletno minulo. Da njim je već zlo hapilo ita v Charkovu, onda su rekli, da bodo stoga varasa napravili drugoga Stalingrada, to je ran tak ga bodo branili i vništili. Samo pre tem planu je i nemška soldačija mela svoju reč i za štiri dni je bolševikam odzvonilo v Charkovu.

S Charkovom je zvršila velka sovjetska zimsla ofenziva, štera je trpela štiri mesce. Sovjeti su meli velko vutanje, da bodo frontu predrli, Ukrajinu nazaj dobili i pre Čnom Morju nemšku i našu soldačiju zaokročili i vništili. Za to su se spravljali lani od leta, muštrali su rezerve, fabrike su delale i v toj zimskoj ofenzivi su reskerali

strašno čuda soldačije i matriala, nemška i naša soldačija je pokazala, da je i denes vredna svojega dobroga glasa, premagadila je strašnu rusku zimu, poleg toga je najteškeše harcovala i zadržavala nepriatelja, a v prteltnim-vremenu se čelena ofenziva reztalila.

Afrička fronta

Žalosten tjeden za naše nepriatele. V četrek su nemci vun dali eksternoga glasa, da su nemške podmorne ladje vtopile v atlantskom morju 36 ladji, se skup od 207.000 ton, med njimi osem ladji z municijom, te su odletele na talate v zrak, 13 ladje su vozile taborskoga materijala, a ove druge pak hranu i soldačiju.

Komaj kaj su si od te nevole malo zdehnuli već je v nedelu došel novi eksterni glas, da su nemške podmorne ladje vtopile 11 nepriateljskih ladji, se skup od 75.000 ton, a k tomu su gori dele korunu taljanske podmorne ladjestem, kaj su v tork vtopile velku amerikansku ladju „Empres of Canada“ zvano od 23.000 ton.

Ova ladja je vozila soldačiju na više jezer i sa ta soldačija je išla pod morje prez toga, da bi vidla nepriatelja, ili bar jempot strelila. To tulko vala, kak zgubiti jenu velku bitku.

Vtopilo se prek 300.000 ton. To je prek 30.000 vagonov. Ako računamo na jenu dugi cug 50 vagonov, onda je tulko robe išlo pod vodu, kaj bi 600 takših dugih cugov pelalo. A moremo računati još čuda više, kajti saka ladja već pela, kak ima zapisanih ton. A de je k tomu još 48 ladji, med njimi i tak velke. Municija i menjšo oružje se da napraviti dosti lletno, ali bormeš takše ladje, te se zidjeju na leta i imaju anglosaski i amerikanski ministri prav, da se plačeju, kaj njim nemci čuda već potopiju, kak oni napraviti moreju. Ove dane smo čitali, da se na jenoj ladji vtopilo 6 milijonov kil mesa, i 8 milijonov kil putra. Kulko naroda bi se moglo stem hraniti. A zvun toga vtaplaju se same drage i hasnoviše stvari v vrednosti od jezere i jezere milijonov štere bo moral amerikanski nekrivi i nežužen i engleski narod potli tabora plačati.

Na afričkoj fronti nepriatelj još niti ve ne vupaju se hapiti nikšega većšega dela, a to je i lahko razmeti kajti nemaju za hrptom nikšu potboru. Nemci i taljani njim vtaplaju se ladje, a v blizini nemaju niti fabrike, niti magazine, niti hrane. Taljanske i nemške trupe fest napadaju z aeroplani nepriateljske štelunge i delaju njim dosti kvara.

Engleska fronta.

Od potli, kak su englezi hapili napadati z lufta na nemške odprte varaše, rušiti z bombami starinske cirkve i privatne hiže, klati civilnoga naroda žeeu i decu, nemci im to na pošten način vračaju. Zadnjipot su Londona bombardirali, zrušile su se cele vulice, vužgale su se fabrike, železnice i magazini. Zvun toga su bombardirali i fabričkoga varašaa New-Castle, de sn isto vužgali fabrike, a na kanalu La Manche su pretirali 12 nepriateljskih ladji, štere su štele napadati nemšku zemlu.

Bizományos Blazseka József

daje na glas sakomu, što neje dopelal
s eno i slamu i se ono, kaj je

s o l d a č i j a

rekvirirala

za sebe, detelicu i šara i oni, šteri nesu dosti dopelali naj dopelaju zadnjipot do srede, kaj nabodo meli neprilike kajti potli toga bodo štroflani. Prosim se birove naj daju na glas narodu z bobnjom, kaj nišči nabo potli mene krivil.

Blazseka József

Taborski glasi

Sovjetska fronta

Ov tjedev su nemci napravili velku pobeđu. Varasa Charkov je došel nazaj v nemške roke. Samo tri tjedne su ga rasi meli. V četrek pise nemški glas, da je pre varasa Staraja-Russa bolševička ofenziva oslabila i nemci su postali gospodari na fronti. V petek dohaja još bolji glas, nemška soldačija je već v zimskoj vuticam Charkova, a pre varasa Staraja-Russa bolševičke sile se bole pušćaju i čez deset dni zgubili su do 800 oklopljenih kol. V nedelu su još bolji glasi: Nemške sturm trupe su z više strane predrle v varasa Charkov, a pre vodam Dnieper i Donec su sovjeti zgubili zimsku bitku, v nedelu su nemške trupe mele jaku bitku v Charkovu po vulicaj restirali su bolševičke trupe i zavzeli su glavno-ga bahnova. V pondelek i tork su nemške sturm kompanije do kraja poštile varasa Charkov od bolševičke soldačije.

V ovoj velikoj bitki pre Charkovu su magvarski avioni z velikim silam pomagali

Ruháit festesse, tisztítsa

Oprave farbati, čistiti pre

Pálcsicsnál

Csáktornyai Fiók:

Horthy Miklós tér 9.

Paradna črna meša za naše pokojne junake

Leventaske puce Granerove fabrike v Csáktornya bodo marciuša 29-ga ob 7 vuri dale služiti za pokoj duše junakov, šteri su za nas svoje življenje alduvali, svetu paradnu črnu mešu.

Levente puce na ovu božu službu sakoga z rodolubnim poštuvanjem i ljubav: pozivljeu. Si službeniki i si kršćanski verniki naj dojdu. Im je najmenje, kaj mremo včiniti za naše junake, šteri su za nas smrt podnesli, da s pobožnim srcem zmolimo jednoga Otecaša.

Voditeljica Leventaskih puc.

KAJ JE NOVOGA?

Poziv našim dužnikam!

K denešnjem broju našega lista prilazemo čeka poštanske sparkase i prosimo naše predplatnike naj nam pošleju svoje duge, kaj se pošlanje novin nabo zastavljalo. — V našem listu moči najti za čitati za sakoga človeka sega dobroga i hasnovitoga. Delamo rodolubno samo za Megyimurja i Magyaršku i zato prosimo, naj nas čitateli podpiraju.

Administracija „Megyimurja“

— **Hapila se delati v Csáktornya fabriku [platna].** Važno pripćenje v gospodarstvom življenju varaša Csáktornya. Prvu Megyimursku Fabriku Platna je kupil Svetics János iz Muraszombata i skup z jenom fabrikom z Budapešta su se hapili delati.

Fabrika najpredi dela za soldadžiu i tak bode taborska fabrika. Hapili su se marciuša 1-ga, več imaju hajde delavcov, a još bodo čuda gori zeli. Došlo je več dosti mašin, a još bodo čuda tega dopelali.

To bode za Megyimurje pak jako hasnovita stvar, kajti čuda delavskih familij bo si kruha našlo. Bodo povečšali i fabrička stanja, kaj bo čim več moči delati. Za to se več plani delaju. Kaniju i farbariju napraviti, a i škole za delavce.

— **Školska pomoč našim deakam.** Minister za veru i škole je preparandistam Horvath Sándoru i Pográc Gyulii, v našoj preparandiji, dal zakomu po 200 pengő pomoči. Isti hodiju v preparandiju Csáktornya.

— **Pomoč našim honvedskim familijam.** Ve su nam došli prvi računi za one peneze, štere su nabrali za honvedske familije. Prvi račun je Pajdaske Službe v Csáktornya, tam su nabrali 2018 p. 51 fil. Stoga, kaj su v računu i fileri se vidi, kaj su se i najsiromaškeši ludi i deca požurili s svojimi fileri na pomoč onim familijam, čiji oci braniju našu domovinu, hiže, cirkvu i familiju.

Tu spomenemo još da ono vino, 50 i 10 litri, štero je nabrala općina Viziszenlyörgy, bode Pajdaske Služba spravila našim ranjenim vitezam.

— **Leszjak Péter Zalaujvár broj 4 i Korbely István Murasiklós** su odprli žganjaru, moči žgati za ve samo slive do aprila 1-ga.

Gospodarstvo

Goričnim gospodarom na znanje Najnovše naredbe za galic i kuferno vapno

M. kir. Minister za Polsko Gospodaranje je za pomoč goričnim gospodarom dal vun tri naredbe, kak se ima deliti vapno s kuferom i črni i modri galie. Te naredbe tu na kratkom pišemo i preporučamo vinskim gospodarom, naj si je dobro prečitaju.

I. Vapneni prah s kuferom

Po naredbi ministra za polsko gospodaranje se vapneni prah s kuferom more vun dati goričnim gospodarom na saku katastralnu mekotu gorice 4 kile. Za slondane gorice i za one, de su posajeni direktorski (šmarnica) američanski trsi, se takši vapneni prah s kuferom nemre vun dati.

II. Črni galie

Goričnim gospodarom se more za saku katastralnu mekotu gorice vun dati 8 kil črnoga galica. Za gorice, menše od jene katastralne mekote i za one falate, štere hodiju ober mekote se bo goričnim gazdam vun dal črni galie po klaftraj, kulko te falati znosiju. Za slondane gorice i za one, de su posajeni direktorski (šmarnica) američanski trsi, se črni galie nemre vun dati.

Općinska poglavarstva bodo doblene cedule za črni galie med gorične gospodare razdelile.

Trgovci su dužni najdale za 48 vur pre općinskom poglavarstvu na glas dati, kulko črnoga galica su dobili i najdale od 15-31 augustuša obrecunati pre općinskom poglavarstvu, kulko su prodali.

III. Cedule za modri galie

Za cedule za modri galie za gorično gospodaranje tak veli naredba, da se bo moglo vun dati goričnim gospodarom za saku katastralnu mekotu gorice 10 (deset) kil modroga galica. Za slondane gorice i za one, de su posajeni direktorski (šmarnica) američanski trsi, ne smeti vun dati modroga galica.

Polji 1943. augustuša 15-ga more se modri galie za polsko gospodarske potrebe vun dati samo z dozvolom ministra za polsko gospodaranje.

Što bo pogrešil, proti ovim naredbam, bo strofan.

Pazite pre komišeranju pašušov

Čudapot se trefi, kaj selski komišar pogreši pre vun davanju pašušov stem, kaj on samo komišera pašuse prez toga, da bi se osvedočil, jeli kupec ima pravo živinče kupiti.

Minister za Narodnu Obskrbu je pozval vječipane naj opomeniju selske komišare, da sigdar, de se pašuš komišera, treba je pregledati, jeli se pašuš komišera na takšu personu, štera ima pravo živinče kupiti, a čiji je potrebno, moraju zahtevati za dokaz toga i dokumente.

Ako nešti kupuje svinje a ne kupuje za plod ili za dale hraniti, onda komišar pašušov mora kontrolerati, jeli je kupec isti z onim, na koga

se pašuš komišera, a ako se v trgovinu spravi živinski trgovec, jeli te trgovec ima pravo za rli govinu s svinjama.

Narodna obskrba zvujskih oršagov

Slovakia

V Slovačkoj saki človek more dobiti na tjeden samo tri ječi. Od mleka deca do 14. leta dobiju na den 7 deci, a betežniki i porodelke pol litra.

Petroljoma moči kupiti samo na cedule. Familija od četiri kotrig dobi na mesec litra, a vekša familije dva litre.

Mleko se mora nutri dati. Saki gazda mora se ono mleko, kaj ne potroši za familiju nutri dati.

V Slovačkoj saki gospodar, šteri ima barem 2000 klaftrov zemle, mora sam sebi skrbeti za mašču. Čim je vekši gospodar stem več mašče mora nutri dati. Ako što ima zemle 5 - 7 mekot i ne vekšu familiju, kak pet duš, onda mora nutri jemu tustu svinju od najmenje od 110 kil. Ako je familija vekša, onda se ta dužnost hapi pre 7 10 mekotaj. Od sakih dalnjih 2000 klaftrov zemle je treba 25 kil žive vage nutri dati. Od onoga kaj se doma kole, je treba od prve svinje 5 kil mašče, ili špeha nutri dati, a od sake dalje svinje 10 kil.

Jako je treba v Slovačkoj šparati i z elektrilom.

Serbia

V Srbiji se galie dobi samo tak, ako gazda nutri stare kuferne posode. Na saku kilu staroga kulra se dobi 3 kile galica.

Bulgaria

Do ve je bilo treba od sake zaklane svinje jenu kilu mašče nutri dati. Ali ve su to gori zdigli. Od ve dale je treba od prve zaklane svinje do 120 kil žive vage 4 kile, a prek toga 5 kil mašče nutri dati, a od sake dalje zaklane svinje do 120 kil žive vage 7 kil, a prek toga 11 kil mašče nutri dati.

Što oče v Bulgariji opravu i platno kupiti mora dokazati, da mu je potrebno i zvun toga mora nutri dati tulko stare opravne, ili canjkov, kulko štofa ili platna oče kupiti.

Bulgarska državna šumska direkcija je odredila, da bode v državnim šumami pobirali listje za krmu. Lani su nabrali više milijonov kil listja i 500.000 kil žira.

Izléses nyomtatványok

gyorsan és pontosan

K É S Z Ű L N E K

a Muraközi Katolikus Könyvnyomdában

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja szavankint 10 fillér. — A vastagon nyomott azó kétfőntök számil. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Földszintes 3 szobás komfortos ház eladó. Zrínyi Károly utca 23 szám alatt.

Férfiszabóságodat nagymunkást, erős kezimunkást és tanulót azonnal felveszek. **Fülöp Albert** férfiszabó, Nagykanizsa, Szent Imre herceg utca 9.

Aranygyűrűmet elvesztettem Pap hentes és a Zrínyi kavház közötti úton, szombat délután. Becsületet megatláló, jutalom ellenében adja le a kiadóban.

Felelős szerkesztő: Pecsornik Ottó
Felelős kiadó és lapfuttató: Pecsornik Ottó
Nyomta: Muraközi Katolikus Könyvnyomda — Csáktornya
Nyomtaszt: felelő: Sárcs Antal